

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American
Home
newspaper
100 Years
of Service

AMERICAN

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Nationwide over 200,000 American Slovenians

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 3, 1999

ISSN Number 0164-68X

60¢

VOL. 101, No. 22

(USPS 024100)

MILAN KRAVANJA 032000
1301 COURTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

Spring Sunshine Over Lemont...

Springtime in Lemont was exceptionally beautiful. The sight of trees budding and grass greening was a feast for eyes, indeed, but anyone coming to Lemont for the special events held at the Slovenski Dom were also treated to the most pleasant sights and sounds.

In April the 37 youthful musicians of the music school at Ljubljana Vič-Rudnik came to play in two concerts. A large crowd enjoyed them so much, from the opening notes of the classical composers, Mozart, Rossini, Tchaikovsky, and Slovenian masters, B. Ipavec, Srebotnjak and Kumar, until the closing melodies based on Slovenian folksongs. We were in awe of the young artists.

Especially wonderful was listening to the works of the Slovenian composers who are on par with any other European masters. The group performed a second concert at Roosevelt University the following day, April 24th, and again, they were enchanting.

We always enjoy music more than anything at the Dom. And, we know this will happen again on June 19th when the Ljubljana Godalni Kvartet comes for a Slovenian musical recital. Our guests will be seven of

the most exceptional artists of Slovenia. We cordially invite all the Midwestern area Slovenians to come and enjoy this special evening of music and theater.

The celebration of Mother's Day at the Dom was not only a beautiful day for mothers, and grandmothers, but also for entire families. Our lovely banquet hall was just filled with many happy children, young parents, old parents, and extended families. The Slomšek School children sang, danced, told stories and were just the most excited, happy children you have ever seen.

The topper of the show was the appearance of four young men who read some of the familiar poetry dedicated to Mothers.

When it came time for the sumptuous dinner, none other but our handsome fathers did the honors serving. It was a very nice touch. We all feel very appreciative for the honors and special gestures of love. Thanks to all who prepared Mother's Day at the Slovenian Dom!

The natural beauty of the outdoors was matched this spring by the delicate art work of Lucija Dragovan whose exhibit was most pleasing to the eye. Late in April the art of Slovenian artist Veda Salajko began a

showing for the summer months. Her art is a colorful sort of "forma viva" designs and is, again, something so different and exciting that the eye is just drawn to it. We hope many of you come to see it.

We are expecting another great time on Sunday, August 9th at the Slovenian Cultural Center picnic on the Hill in Lemont. The best barbecued pork, lamb, chicken and other food will be served, and all afternoon there will be games and music. Come early for Mass at the outdoor grotto at 11 a.m. Our committees are busy making things ready for your comfort and pleasure.

Our Slovenian Cultural Center urges you to be a part of this organization - be a part in any way you can. First of all, be a member. Second, try to come to our great events. Thirdly, involve yourself in our activities that are always fun because you are in the good company of fellow Slovenians - sharing everything with a laugh, a smile, a song.

There's a special feeling of happiness that comes over you when you step into the Dom. It just feels so good to be with your friends. I know we will see you soon at the Slovenski Dom in Lemont.

--Corinne Leskovar

Betty and Tony Grdina (center) celebrated their 50th wedding anniversary on Saturday, May 22, (actual date May 14) with a 7 p.m. Mass in St. Vitus Church, Cleveland, celebrated by Tony's classmate Bishop A. Edward Pevec and Rev. Joseph P. Božnar, pastor. The happy couple is pictured above in the company of their children, left to right, Terri, Betsy, (Betty and Tony), Anthony (Tim), and Mark. Later they continued their festivity with a family dinner at Sterle's Slovenian Country House Restaurant.

(Photo by REV. JOSEPH BOŽNAR)

St. Vitus Housing Project Receives Financial Boost

St. Vitus Pastor, Rev. Joseph Božnar, center of picture, is happy to receive a donation in the amount of \$7,310 toward the new seniors housing project that will be built across the street from St. Vitus School.

The proceeds were raised from a chicken or pork dinner held on Sunday, March 28th in the St. Vitus Auditorium in Cleveland, Ohio. Over 700 dinners were served. The dinner was co-sponsored by St. Mary Magdalene KSKJ Lodge #162, St. Vitus KSKJ Lodge #25, St. Vitus Altar Society, and the St. Vitus Holy Name Society. Included in the above figure is \$2,000 from the KSKJ Matching Funds Program - \$1,000 from each of the two KSKJ lodges that participated in organizing the dinner.

Also pictures above are, from left to right, Charles Winter, President of the St. Vitus Holy Name Society and Auditor of KSKJ Lodge #25, Ivanka Matic, President of the St. Vitus Altar Society, Frances Nemanich, President of KSKJ Lodge #162, Fr. Božnar, Joseph Baskovic, President of KSKJ Lodge #25, Albin Orehek, Treasurer of KSKJ Lodge #25, and Joseph Hocevar, Vice President of KSKJ #25 and 2nd Vice President of the KSKJ National Board.

Subscription Campaign Closes; Exceeds Goal

As of Tuesday afternoon the American Home newspaper received 66 new subscribers during our month-long campaign which ended June 1st. We were aiming for 30 new readers, but more than doubled our goal.

Deep thanks and appreciation to J.T. Senior (who wishes to remain anonymous) who supplemented \$15 for each of the first 30 new subscriptions.

Thanks to everyone of our new subscribers and we hope you enjoy the American Home and hope you will contribute your thoughts to make the paper even more interesting.

Lisa and Joey Tomsick are all "Smiles" as more than 700 persons showed up at the Slovenian Society Home in Euclid, Ohio on Thursday evening, May 27 to launch Joey's new polka music album "Smiles."

(Photo by TONY GRDINA)

Jim's Journal

By Jim Debevec

History is a great teacher; we should remember it when dealing with events today.

I was fascinated reading the three pages in Sunday's *Plain Dealer* about the history of Ireland. It was a heart-breaking story of conquests, battles for independence, political freedom, religious freedom, death, famine, hope, bravery, struggle, courage, and survival.

I wish we had some articles about the history of Slovenia. We hear such wonderful stories about the beauty of Slovenia, but it mainly comes by word of mouth. The country itself sends us nothing about their history or customs, or anything much else. We receive articles about Slovenia mainly from travel agents who are drumming interest in the country so travelers may want to see it, or visit relatives and/or friends.

Every time we go on a vacation trip we meet people of many varied nationalities and backgrounds. But when we go to Slovenia, we meet mostly other Slovenians or perhaps a few German tourists.

This year, for the first time, I noticed Collette Tours has a tour going through Slovenia on their way to somewhere else. Why don't they stop overnight at Lake Bled instead of just passing through?

Maybe President William Jefferson Clinton, staying overnight in Slovenia this month, will bring it some notoriety.

Today you can visit just about any country in the world, and they will readily talk about their history with

strong feelings of animosity against anyone who did them evil.

We can see that strong history in our very own country even today. For example, if a person born in Slovenia after the American Civil War, comes to the United States, get married, has children, and if those children travel to the South, they will be considered as "Yankees" or northerners by southerners who are still fighting for the Confederacy 130 years later.

The Plurality of separation of church and state exists only in America. In Europe, divisions are based not only along political fronts, but along religious lines such as the Protestants in England versus the Catholics in Ireland.

With the softening of absolute nationalism through, for example, the coming one European monetary system, ease of entering and existing borders, and NATO being the blockbuster military force to back up all actions, will the world, indeed, square off as two or three like-minded entities of the new world order?

The new millenium will be ushering in the dawn of a unique history. It should be interesting to see how it develops.

Send comments to Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103; fax: (216) 361-4088; e-mail at jim@buckeyeweb.com

"Knowledge is power, but enthusiasm pulls the switch!" - Irvin Ball.

W. MAIER DOORS UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs.

Call (Slovenian) Walter Majer at 216 - 732-7100. Emergency pager: 216-506-8224.

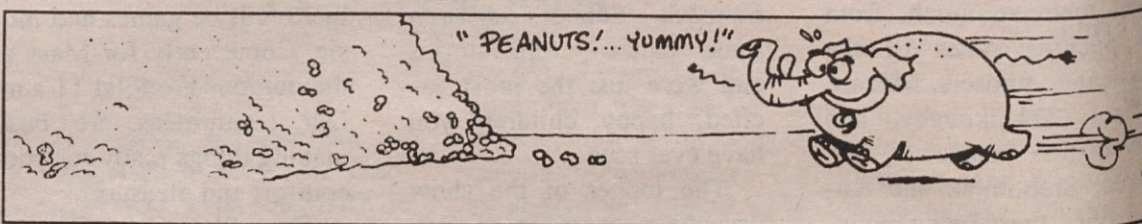

100 WORDS MORE OR LESS

by John Mercina

Strawberries!

Strawberry season is finally here. It is one of the earliest fruits to arrive, but their arrival is quite unpredictable. Tried to do research about the strawberries to find out why the word straw is included and checked Webster's Dictionary for the meaning. It was a mouthful. "The appearance of the achenes on the surface; the juicy edible red fruit of a plant of the rose family that is technically an enlarged pulpy receptacle bearing numerous achenes." Since I did not know the meaning of the word "achenes", I looked that up too and regretted it. "A small dry indehiscent one-seeded fruit developing from a single ovary and usually having a thin pericarp attached to the seed at only one point." That did it! Of all the fruits that I eat, strawberries are my favorite. Picked up four quarts at an Amish fruit stand and ate a whole quart for supper. Mr. Webster should have eaten fresh strawberries when researching the fruits and undoubtedly his definition for a strawberry would have been much different. Added some whipped cream to the top of the strawberry pile and ate the whole thing. What a delight. Take a ride to the country with your loved one, pick up some strawberries and enjoy life to the fullest.

Worldwide, about 20 million tons of peanuts are harvested a year.

Mara Hull writes about Slovenia

Mara Cerar Hull of Lakewood, Ohio wrote a book called *Poletje Molka*. It has just been printed in the English language with the title *Summer of Silence*. The cost is \$15, plus \$2 for mailing. The book is available at Slovenska pisarna, c/o St. Vitus Church, phone (216) 361-1603 or fax: (216) 361-1608 or write Maria Hull 17633 Cannon Ave., Lakewood, OH 44107. She can be reached at 216-228-3750.

St. Mary's Awning Benefit

St. Mary's (Collinwood) Awning Benefit 50/50 poor man's split drawing will be held on Friday, June 4 at the Collinwood Slovenian Home on Holmes Avenue. Doors open at 6:30 p.m.

Tickets are \$10. One ticket admits two people. Only 200 tickets will be sold.

For tickets please call Alba Plutt at 486-6453 or Mary Podlogar at 486-6424.

Marija Pomagaj

Our Lady of
Brezje

Pray for us

In Heaven With Andrea Bocelli

By Rudy Flis

I have to tell you I'm in heaven tonight. As I sit here with my thoughts, my nostrils are being entertained by a large pot of sauerkraut and beans, just simmering on our stove. Please pray for my wife, Therese, who is not in heaven, as I am.

My wife and I have been together for a long time. In all of those years, whenever I laid back and just listened to my Slovenian music, some songs being sung in Slovenian, which I do not understand, asks, "How can you enjoy what you can't understand?"

I don't care what is being sung, Slovenian music massages my soul, lightens my body, and eases whatever pain I may be experiencing. A blessing from God, wouldn't you say?

And here is something else. Patience is a virtue, and I know it to be a fact, and here is why.

After an eternity and a half of enjoying Slovenian songs I didn't understand, my wife now knows you can enjoy a song in a language you are unable to speak or comprehend.

Thank you Andrea Bocelli. Where have you been all my life? You ask, "Who is Andrea Bocelli?" He is a singer, with a tenor voice. My wife fell in love with Andrea's singing when she heard him sing "Adestes Fideles." As soon as possible, my wife purchased Andrea's CD "Romanza."

At home our CD player emitted Andrea's beautiful voice, and can you imagine my wife Therese standing there mesmerized as Andrea tries to woo her in Italian, a language she neither speaks or understands? Andrea's voice was enjoyed so much, the CD was played again and again.

Today there are three CDs in our home with Andrea Bocelli's name on their cover, and you should hear my wife Therese sing along with Andrea - in Italian!

Have I asked her how can she enjoy something she can't understand? What do you think? How can I argue against a soul massage?

You can't, but you can pray for peace in Serbia, and pray for leaders who will ask their people to pray for peace in Serbia.

Autumn Get-A-Way Cruise

4-day cruise,
Sept. 12-16, 1999
New York to Halifax
Carnival Triumph

\$999 pp* Ocean view cabin

\$899 pp* Inside cabin

*Includes cruise, airfare from Cleveland, taxes, gratuities, airport transfers, and shore excursion. Based on double occupancy.

Space is limited.

Call 216-261-1050 today!

travel@euclidtravel.com
22078 Lakeshore Blvd.
Euclid, Ohio 44123

Starting Over in Cleveland in 1950's

WORKING IN THE FACTORIES

By Anton Žakelj;
translated and edited
by John Žakelj

(Continued from last week)

Wednesday, Jan. 3, 1951

Johnny had such vivid dreams about a "kitty" that it took more than an hour before we could convince him we don't have one. He kept on seeing it everywhere.

Thursday, Jan. 18, 1951

I started learning tapping (cutting threads inside a drilled hole in metal) on a newer machine.

I have to wear rubber boots all the time because the machine shop has so much oil, it would ruin normal shoes. (The oil keeps the drill bit from getting too hot as it cuts into the metal.)

Friday, Jan. 19, 1951

My German foreman is angry because I produced too much yesterday. Today he set my machine on *Slow*, so I finished only 59 pieces, with 5 holes in each.

Thursday, Jan. 25, 1951

This morning, Cilka, Johnny and I took the streetcar to the Cuyahoga County courthouse downtown, where we filed our first citizenship papers. Then we went to 626 Huron Road where I filled out my income tax return and learned I will receive a refund of \$104.

At the shop, both tapping machines are running all day. We make some mistakes every day, but I don't produce scrap (un-saleable pieces).

Sunday, Jan. 28, 1951

Karl helped me bring home a large, old, hand-winding Edison gramophone with a number of old records. Mr. Belaj gave it to us because it was in the way.

Tuesday, Jan. 30, 1951

Cilka went shopping today and sold \$20 of her homemade lace to the stores. But lace is generally not appreciated here and is very hard to sell. Cilka told Mrs. Smrekar how little she earned from her lacework. Mrs. Smrekar said, "If it's only a penny an hour, it's better than nothing."

I saw a large tablecloth at the market for \$3. It was plastic, but it looked so good I could have mistaken it for real lace.

Mr. Red stopped at my machine and made friendly conversation for at least half an hour. Mr. Risher is completely different very dry and unapproachable. Once I stepped away from my machine to clean a piece I had been working on. I said a few words to my co-worker Albin Klamer. Mr. Risher came out from his office and said, "If I ever see you talking with anybody, you'll be given your last paycheck."

Friday, March 23, 1951

I stopped at *North American Bank* and sent \$30 to my friend Tomaž Pivk for the camera he brought for me in Austria.

Wednesday, April 11, 1951

We went to 1165 E. 58th St. We had heard there was an apartment there for rent at \$12 a month, but it was already taken when we got there.

I was worried about Johnny's illness, but today he seems healthy. His dreams must not mean anything.

Friday, April 20, 1951

At Kollander's I ordered one package of food to be sent to my father, and one to Cilka's mother.

Thursday, April 26, 1951

Because of the large number of bad pieces being produced in the shop, each of us have been assigned our own number, which we have to use to mark every piece we produce. - Constantly more harassment.

Frank and Kristina Rihtar and their children in 1951: Stan, Mike, John, Milan and Frank. (Joseph was still back in Slovenia.)

New York Central laid off 50 workers, *Fisher Body* laid off 600. Our friend Milica is only working three days a week. We have less work, too.

Sunday, April 29, 1951

We all went to church and then to the playground. In the evening we went with Rafko Žonta to see a Tarzan movie.

Saturday, May 12, 1951

For Mother's Day I bought Cilka a ladies' hat for \$15.

Sunday, May 13, 1951

This afternoon we saw a play at the Slovenian National Home. Bishop Gregory Rožman and Dr. Krek were also there.

Thursday, May 17, 1951

Our friend Mrs. Rose Zupan gave birth to a 10 pound baby boy.

My paycheck is only \$116.48 for 14 days. We haven't worked on Saturdays for a few months. I wish we could work more hours. About 10 of our workers have left for work elsewhere. I'll stay as long as I can.

Saturday, May 26, 1951

Joe Cerar bought a new Ford for \$1,100.

Wednesday, May 30, 1951

Memorial Day

The Erznožnik family joined us for our first visit to Euclid Beach Park. We were there for six hours, and enjoyed it.

The Rihtar's 5-year-old son John fell off a roof and had a brain concussion. He sounds confused; they say he'll need to rest for six weeks.

Saturday, June 2, 1951

That's me at the tapping machine. The machine cuts threads inside a drilled hole. Behind me are the steel parts that need tapping.

Jerry and Zalka Zupan and their children in 1951: Ivan, Jerry, Rose and Mary.

We worked 8 hours in the shop today, to make up for the Memorial Day holiday.

Tuesday, June 12, 1951

Today at the shop I completed 600 heavy pieces on the tapping machine. That means I lifted about 80 heavy steel parts per hour onto the machine, threaded the holes, and set them back down on the floor. I'm tired.

Wednesday, June 13, 1951

It's my birthday. Cilka and 3-year-old Johnny gave me a cake and a new shirt with a tie. Johnny didn't know how to say anything other than "day" ("dan" in Slovenian). He forgot everything else his mother taught him. For dinner, Cilka made soup, potatoes, beans, veal cutlet, potica and wine.

Sunday, June 17, 1951

We went to Euclid Beach Park with the Erznožniks again. This time the Svajger family came with us, too.

In the evening, we had singing on the Rihtar's porch, including the

Rihtars, Svajgers, and Zonta.

(To Be Continued)

Corpus Christi Procession

This year, the Feast of the Body and Blood of Christ is celebrated on Sunday, June 6th. St. Mary's (Holmes Ave.) annual procession will be held at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio in conjunction with the opening of Pristava.

Mass will be celebrated at 12:30 followed by the procession.

House Cleaner

East side resident seeking a person to clean our home on a part time basis. We have no children or pets. Must have transportation and some English speaking ability. Please contact during the day (440) 424-0058 extension 115 or evenings at (216) 595-0005.

FLICKINGER TIRE & AUTO

COMPLETE AUTO REPAIR ON ALL MAKES & MODELS
INCLUDING 4X4's, LIGHT TRUCKS & MOTOR HOMES

COMPUTER ALIGNMENT & BALANCE • SHOCKS • STRUTS
C.V. JOINTS • RACK & PINION • BRAKES • EXHAUST

Firestone

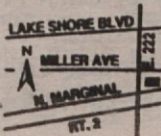

GOODYEAR

Mon-Fri 7am-6pm
Sat 7am-2pm

216 **731-7100**

939 E. 222 St.

The Kosovo Crisis...

By Matthew Roesmann

By the courtesy of Mr. and Mrs. James Debevec of the Ameriška Domovina, I have on May 7th attended the Friday's forum of the City Club of Cleveland. The speaker was professor Veljko Vujacic of Oberlin College. The title of his lecture was "Serbia, Kosovo and the West: Western Mistakes, Balkan Misperceptions and Their International Consequences."

Professor Vujacic is the son of a Montenegrin diplomat father and a Serbian mother. He grew up in Greece and Belgrade and began his university education in the latter city before finishing his undergraduate degree at Brandeis University in 1985.

After Brandeis he returned to Yugoslavia to serve in the army. In 1986 he came back to the United States to join the Sociology Department at the University of California at Berkeley. He completed his thesis - "Communism & Nationalism in Russia and Serbia" - in 1995 at Berkeley. He was at Harvard as a scholar at the Center for International Affairs for two years before accepting his current position as an Assistant Professor of Sociology at Oberlin College.

Interestingly the lecturer emphasized his Montenegrin origin, but did not deny his Serb ethnicity. He said that Montenegro is too small to be a nation and did not discuss the relationship between Montenegro and Serbia and the president Djukanovic and the president Milosevic in the current crisis. There is no doubt that Montenegro, at least the majority of the Montenegrins, do not want any part in the actions of the president, Milosevic.

The lecturer tried very hard to make the impression of an objective observer, but his heart was on the Serb side. The lecturer tried to convince the audience especially on two points Point one: that it is not proper to compare Milosevic to Hitler. Point two: Federal Republic of Yugoslavia (Serbia and Montenegro) is a sovereign state and should not be subjected to the air war by NATO powers, regardless of what the president, Milosevic, did to 2 million Kosovo Albanians.

It is obvious that President Milosevic cannot com-

Dr. Matthew Roesmann

pare and surpass Hitler when it comes to the numbers, to the territory under his command, to the military might that he masters. In this respect there is really no comparison. But the nature of his authoritarianism equals Hitler's. We should not think only of the Kosovo massacres, expulsions, prosecutions and ethnic cleansing. We must also remember Croatia and Bosnia and Hercegovina, Dubrovnik, Vukovar, Sarajevo, Srebrenica and the death camps during the Bosnian war.

The policies and the crimes committed in his pursuit of creating a greater Serbia and in his pursuit of a final solution for the Kosovo do match Hitler's policies and crimes and the comparison is definitely justifiable.

Thinking of the Serbian nation and its predicament we wonder why the Serbs cannot find an alternative to Milosevic while they could easily find more than one person for his replacement. This is a very tragic situation for the Serbian nation. It is similar to the defeat in Kosovo in 1389.

There being no alternative to Milosevic it is becoming obvious that Milosevic must suffer a military defeat like Hitler.

Now the question of sovereignty of the Federal Republic of Yugoslavia. After the end of the cold war the world is in need of finding and creating a "new world order." There are no clear and acceptable solution for all concepts of a new world order. Some pretty firm foundation stones were laid after World War II some 50 years ago. There were the Neurenberg trials of Nazi war criminals. They may be questionable in some respects, especially the participation of the Soviet Union in the prosecution and in the judiciary. The Universal Declaration of human rights ratified by almost all nations

of the world. (Tito's Yugoslavia was reluctant and slow in joining the ratification).

After that came the Genocide Convention and Amendments to various Conventions regulating the international laws and rules of warfare. The United Nations established and organized right after the end of WWII, founded The Hague War Crimes Tribunal.

In view of all this, it is becoming apparent that the human rights and massive violations of them and war crimes started to supersede the importance of the sovereignty of a nation - state. This is quite a move in international law and in international relations.

It does not matter that NATO "violated Yugoslav sovereignty" what does matter is that Milosevic grossly violated the human rights and the legitimate autonomy of the Kosovo Albanians and that he committed war crimes. He himself explicitly accepted that Kosovo was a legitimate subject of "international" concern.

Dean Acheson, Truman's Secretary of State, once said: "There are two kinds of issues: moral ones and real ones." Kosovo is both: moral and real issue.

Vaclav Havel, the Czech president, spoke the following words to the Canadian Senate and the House of Commons in Ottawa on April 29: "It would seem that the enlightened efforts of generations of democrats, the terrible experience of two world wars - which contributed so much to the adoption of the Universal Declaration of Human Rights - and the evolution of civilization have finally brought humanity to the recognition that human beings are more important than the state.

"The alliance to which Canada and now the Czech Republic belong is waging a struggle against the genocidal regime of Slobodan Milosevic. The struggle is neither easy nor popular and we can differ on its strategies and tactics. But there is one thing no reasonable person can deny: this is probably the first war that has not been waged in the name of the "national interests," but rather in the name of principles and values."

On May 27 Chief Prosecutor Louis Arbour of the Hague War Crimes Tribunal charged Slobodan Milosevic

the first sitting head of state, with war crimes. The indictment reads in part as follows: "the police ordered the women and small children to leave the area and to go to Albania. The police then searched the men and boys and took their identity documents... once the men and boys were assembled the Serb police opened fire on the group. After several minutes of gunfire, the police piled hay on the men and boys and set fire to it to burn the bodies."

The indictment of Milosevic put the NATO leaders on the spot. Can they

negotiate with the man who is accused of war crimes? Roosevelt and Churchill demanded an unconditional surrender, but they were waging war not only in the air but also on the land and the seas.

The Serbs are in a terrible predicament. They must not mystify their history, they should not get lost in mysticism, but should find peace with the realities of times. They should not trust their autocratic leaders, because such leaders do not have the destiny of their nation at heart but their own.

Left to right, August Pust, Tone Gogala, Ed Jerse, and Tom Celestina at the Statehouse in Columbus, Ohio.

Slovenian Ambassador Gogala meets Ohio Governor Bob Taft

With the assistance of Mr. August Pust, Director of Multicultural Affairs and International Relations for Governor Bob Taft, the newly appointed Consul of the Republic of Slovenia, Tone Gogala, made his first official visit to Ohio's Statehouse in Columbus, Ohio.

During a two-day visit on May 12-13, Consul Gogala met with Governor Taft and briefly expressed the Consulate's agenda for the next four years which include the hope of improving trade between Ohio and Slovenia, and to introduce cultural, scientific and educational exchanges.

The meeting was attended by various state officials and agencies including the Ohio Arts Council, the Columbus-based International Visitors Council, the National Slavic and East European Heritage Center and the Ohio Attorney General's Office.

With respect to trade issues, Consul Gogala met with Director Jamie Sisto of the Ohio Department of De-

velopment (International Trade Division). Mr. Sisto introduced his staff and briefly explained the function and role of their offices in promoting Ohio products to the world market. He then reviewed last November's visit of a Slovenian Trade Mission to Cleveland, Ohio which was accompanied by Prime Minister Drnovsek, Foreign Minister Frlec and Ambassador Rupel.

Aside from the governmental aspect of the visit to Columbus, Consul Gogala visited Ohio State University where he met with Professors Delic and Kreibble in the Slavic and East European Language Department. Proposed was the re-introduction of a Slovene language course as well as establishing a new cultural studies program on Slovenia. Director of the International Education Department, John Greisberger, discussed the possibility of offering study abroad programs to OSU students at the University of Ljubljana and Maribor.

Senator Voinovich writes Secretary of State Albright advocating Slovenian membership into NATO

March 11, 1999

Dear Madam Secretary:

As the North Atlantic Treaty Organization (NATO) prepares for its 50th Anniversary Summit (in April) I wanted to take this opportunity to express my strong belief that the Republic of Slovenia should be extended an invitation to begin accession negotiations at the Summit. As you well know, many of the countries of central and eastern Europe have struggled in the years since the collapse of the Soviet Union. Indeed, the former Yugoslavia has been one of our greatest foreign policy challenges in recent years.

However, despite facing many of the same challenges that have broken other states, Slovenia has emerged as a beacon in the region. Slovenia has established a stable democratic political system, is committed to free market principles and has modernized their armed forces. I believe that Slovenia's involvement in NATO would clearly indicate to the other nations of the region that reforms bring rewards, and that full acceptance by the international community is a goal that is attainable.

NATO's 1995 Study on enlargement laid out the general guidelines to be used during the consideration of additional members. Candidates must have free market economies; a democratic political system based on the rule of law; a commitment to the norms of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), including resolution of ethnic and territorial disputes with neighboring countries; civilian control of military forces; and the ability to contribute to NATO's collective defense as well as to NATO's new missions.

Since gaining independence from Yugoslavia in 1991, Slovenia has met all of the obligations and has passed the standard set for NATO membership established with the invitation to Poland, the Czech Republic and Hungary to the

Slovenian's economic development, the European Union (EU) began membership talks with Slovenia in March, 1998. A November 1998 commission report indicated that Slovenia "can be regarded as a functioning market economy." Clearly, Slovenia has met this requirement.

Slovenia has a vibrant parliamentary democracy characterized by peaceful and meaningful political debate. Elections are free, fair and open. There is an independent judiciary. As the Department of State's Country Report on Human Rights Practices for 1998 mentioned, "the press is a vigorous institution" and "in theory and practice, the media enjoy full freedom in their journalistic pursuits." Further, the Report states that "the Government respects the human rights of its citizens, and the law and judiciary provide adequate means of dealing with individual instances of abuse." Slovenia has met the NATO requirement.

With regards to Slovenia's role in the international community thus far, it is a member of the OSCE, the Council of Europe, NATO's Partnership for Peace, and Euro-Atlantic Partnership Council, the World Trade Organization, the International Monetary Fund, as well as the World Bank. While there were difficulties with Italy regarding property rights, these were resolved in 1996 with the Association Agreement between Slovenia and the European Union. Slovenia has again met the NATO demands.

Since Slovenia had not fielded a military prior to its independence, ensuring civilian control was not as problematic as it might have been otherwise. Specifically, the armed forces are controlled by the civilian defense minister while the legislative branch plays an oversight role. The NATO requirement has been met.

While Slovenia has well exceeded the other requirements for NATO membership, there have been some criticisms regarding its ability to contribute to NATO's collective defense as well as future NATO missions. As you know, Slovenia's population is just under two million. This reality limits the viable size of its armed forces. In response to this challenge, Slovenia has focused on developing a professional force that is smaller in size than many of the NATO aspirants but

which may be more effective in the field.

To that end, Slovenia has set defense spending at 1.89 percent of GDP (higher than a number of current NATO member countries) and plans are in place to raise this to 2.3 percent by the year 2003. Thus far, these monies have largely been spent on air defense, anti-armor weapons and communications equipment that are designed to be interoperable with existing NATO forces and equipment.

While Slovenia's forces are comparatively small in size, they have been actively involved in a variety of international operations over the years. Slovenia is involved in peacekeeping missions in Albania, the NATO-led Stabilization Force in Bosnia (SFOR) and United Nations efforts in Cyprus. Finally, Slovenia has expressed its willingness to participate in any NATO deployment initiated to promote peace in Kosovo. Again, Slovenia has met difficult challenges to achieve NATO membership and has responded creatively and positively.

Finally, let me point out that in addition to these strategic foreign policy concerns, there is a very real economic interest for the United States in bringing Slovenia further into the international community. During the 1992 through 1997 time period, U.S. exports to Slovenia increased by 197 percent. Over the same period, Ohio's exports have increased a staggering 220 percent. In an effort to further develop these trade ties as Governor of the state of Ohio, I had the opportunity to lead two trade missions of business leaders to Slovenia in 1993 and 1995. Soon after these missions, Goodyear Tire & Rubber Company of Akron, Ohio made the largest direct U.S. investment in Slovenia in history. The inclusion of Slovenia in the NATO community would provide an important incentive for this type of trading relationship in the future.

I know that you are committed to both enlarging NATO and ensuring that the freedom and prosperity that western Europe has enjoyed for decades spreads to the nations of central and eastern Europe. With those laudable goals in mind, I wholeheartedly recommend that you support Slovenia's entrance into NATO. The people of Slovenia, as well as

**Slovenian
Radio on WCPN**

A wonderful Slovenian radio show is being broadcast in Cleveland on Saturday evenings, at 9 p.m. on WCPN-90.3 FM hosted by Tony Ovsenik.

The program is bilingual featuring all styles of Slovenian music.

For announcements call your host, Tony Ovsenik at (440) 944-2538.

5 AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 3, 1999

18 Days - "MANY SPLENDORS OF SLOVENIA TOUR III"

- SLOMSEK BEATIFICATION CEREMONIES IN MARIBOR
- AUSTRIA - ITALY and the SHRINE OF ST. ANTHONY OF PADUA
- 13 days ENJOYING THE SPLENDORS OF SLOVENIA

September 6 - 23, 1999

Depart: Chicago-Dubrovnik - Return: Budapest-Chicago
Via LUFTHANSA AIRLINES
ALL-INCLUSIVE PACKAGE, AIRFARE, COMPLETE TOUR, FIRST CLASS HOTELS
\$3,200 (Double Occupancy)
Deposit of \$200 per person will assure your reservation.
Call Rudy at Priority Travel, 35 E Wacker Dr., Suite 3450
Chicago, Illinois 60601, tel. (312) 782-7340 Fax (312) 58-9167

SLOVENIAN NATIONAL HOME

EVENING AT THE RACES
Friday Night, June 4th, 1999

WHERE: SLOVENIAN NATIONAL HOME
6417 St. Clair Avenue
Call - (216) 361-5115 or (216) 361-5335

COST: \$8.00 Per Person
Includes: 10 Color Video Races
FREE BEER & SODA
FREE BUFFET & SNACKS

TIME: DOORS OPEN 6:30pm
POST TIME: 7:30pm

GET READY FOR A NIGHT OF FUN

YANESH
BROS.

CONSTRUCTION CO., INC.
63 Years Experience
Ask Your Neighbors About Us!

EXPERT REPAIRS • RE-ROOFING

RESIDENTIAL & COMMERCIAL WORK

We specialize in solving flat roof problems, and we will guarantee results.

<p>EAST SIDE 29013 EUCLID AVENUE WICKLIFFE, OHIO 44092 (440) 943-2020</p>	<p>WEST SIDE 12205 SOBIESKI ROAD CLEVELAND, OHIO 44135 (216) 941-5010</p>
--	--

AKRON
510 EAST CUYAHOGA FALLS AVENUE
AKRON, OHIO 44310
(330) 923-2021
TOLL FREE 888-878-2455

HEALTHY EATING TIPS

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 3, 1999

(NAPS)—Crispy, glazed turkey, fragrant herb stuffing, a choice between a slice of flaky apple pie or a luscious pumpkin bar cookie for dessert...does this sound like a glorious holiday meal from days past, before everyone was so concerned about fat and calories?

"Now you can count your blessings while counting your calories: this extravagant feast can be both sumptuous and virtuous thanks to low fat ingredients and healthy cooking methods," says Gail L. Becker, registered dietitian, nutrition consultant for Butter Buds® butter flavored granules, and author of *Savor The Flavor*.

Check out the fat and calories saved per serving in these *Savor The Flavor* recipes:

- Honey-Citrus Glazed Turkey Breast (save 60 calories, 7 fat grams)
- Herb Stuffing (save 155 calories, 9 fat grams)
- Apple Pie (save 325 calories, 20 fat grams)
- Harvest Pumpkin Bars (save 60 calories, 8 fat grams)

"It's even easier to indulge in traditional treats with less guilt when you learn how to prepare them with less fat and calories," said Becker.

She offers the following calorie-trimming tips for colder months:

- Add vegetables to soups, stews and salads for fiber and vitamins.
- Boost fiber content of soups and salads with protein-rich beans or serve them with rice for a healthy economical meal.
- Start the day with high fiber cereal and skim milk.
- Experiment with sugar and butter substitutes.

Savor The Flavor features recipes for appetizers, entrees, side dishes, beverages and desserts, including this recipe for festive Cranberry Walnut Bread.

Butter Buds® and other healthy ingredients keep festive Cranberry Walnut Bread slices low in fat and calories.

CRANBERRY WALNUT BREAD

- 2-1/4 cups sifted all-purpose flour
- 3/4 cup sugar
- 1 tablespoon baking powder
- 1/2 teaspoon baking soda
- 1/8 teaspoon salt
- 1/2 cup low-fat milk or buttermilk
- 1 packet Butter Buds® Mix, liquified
- 1 large egg
- 1 teaspoon grated orange rind
- 1 cup chopped fresh or frozen (unthawed) cranberries
- 1/4 cup chopped walnuts

Preheat oven to 350°F. Spray a 9" x 5" loaf pan with nonstick cooking spray. In a large bowl, sift the dry ingredients. Combine milk, Butter Buds, egg and orange rind;

stir into dry ingredients until moistened. Add cranberries and walnuts. Spoon batter into prepared pan. Bake 45 minutes or until toothpick inserted in center comes out clean. Cool in the pan on a wire rack 10 minutes. Remove from pan and cool completely before slicing. Makes 1 loaf, or 18 1/2" slices.

Per Serving: 110 calories, 3 g protein, 22 g carbohydrate, 1 g fat, 10 mg cholesterol, 80 mg sodium

Diabetic Exchanges: 1 starch/bread exchange, 1/2 fruit exchange
The book features diabetic exchanges and symbols to show how recipes fit into the USDA's Food Guide Pyramid. It costs \$7.99. To order a copy or for free healthy eating tips, call the Butter Buds Hotline at 1-800-231-1123, Monday through Friday, 9 a.m. to 5 p.m. ET.

To frost grapes, dip small clusters of fruit into slightly beaten egg white, then into granulated or colored sugar. Dry on rack.

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road
Richmond Hts., Ohio 44143

461-7989 / 461-0623

Coming Events

Friday, June 4

St. Mary's Church (Collinwood) 50/50 split raffle for benefit of the Awning Fund. Tickets are \$10 each good for two people and a sandwich; only 200 sold. For tickets call Alba Plutt 486-6453 or Mary Podlogar 486-6424.

Sunday, June 6

Opening of Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. 12:30 Mass followed by Sacred Heart procession. Meal served afterward. Music by Stan Mejac ensemble.

Sunday, June 13

St. Mary's (Collinwood) Slovenian School Annual Picnic. Mass at 12:30.

Wednesday, June 16

Polka Mass at Our Lady of Lourdes Shrine, Euclid, Ohio at 5:30 p.m.

Sunday, June 20

St. Christine Parish (Euclid, Ohio) Pastoral Community Father's Day buffet, serving beef and chicken with trimmings from 11:30 a.m. to 1:30 p.m. Adults \$5, children \$2. Call rectory for advance tickets at 216-261-1410.

Wednesday, June 23

Waterloo Pensioners Picnic at SNPJ Farm, Kirtland, Ohio. Dinner at 1; music from 3 to 6 by Rhythmaires. Open to non-members. Call 1-216-481-0163 for tickets.

Thursday, June 24

Nearly New Rummage Sale in St. Christine lower school hall, 840 E. 222 St., Euclid, Ohio from 9 a.m. to 6 p.m. and Friday, June 25

from 9 a.m. to 5 p.m. Saturday, June 26 from a.m. to 5 p.m.

Sunday, June 27

Ohio KSKJ Picnic Slovenska Pristava. Dance music of Joey Tomsick.

Sunday, June 27

Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee sponsors First Picnic Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Wednesday, July 7

Slovenian Pensioners Euclid, Ohio Annual Picnic at SNPJ Farm. Dinner served at 1 p.m. Music by Fred Ziwich starts at 3. Tickets call Mary Sterle 216-481-9418.

Wednesday, July 14

Holmes Avenue Pensioners Picnic at St. Joseph Farm on White Rd. noon to 6 p.m. Refreshments and sandwiches available. Music by Fred Ziwich, plus jazz session. Free admission. Everyone welcome.

Sunday, July 25

Mission Picnic sponsored by Slovenian Cultural Society at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Sunday, July 25

St. Ann Lodge #112 KSKJ Annual Feast Celebration. Mass at Lawrence Church followed by dinner at Sterle's at noon.

Sunday, August 15

St. Mary's (Collinwood) Summer Picnic at Slovenska Pristava. Mass at 12 noon, dinners, entertainment. Music by Veseli Godci.

High Energy Home Equity

1/4% Below Prime for Life after 6 months

No closing costs – No application fee
No title cost – No points – No appraisal cost
No annual fee for the first year

Hungry for a way to reduce the crunch of high-cost credit? Simply transfer at least \$10,000, or draw that amount at time of funding activation, and you'll get a crackling good introductory rate and then 1/4% below Prime Rate for Life (currently at 7.50% APR).

Not much equity in your home? Check out our 100% home equity line of credit at 7.75% APR for the first six months, and then converts to a variable rate, which is currently 9.50% APR.

Ask us. We'll show you how to be prepared for Spring with high energy!

Telephone Loan Center 1-800-766-4141

CHARTER ONE BANK

Ask us. We can do it.™

Check out our super specials on the Internet!
www.charterone.com

FDIC
Insured

The Line of Credit with

HIGH ENERGY

Totally Free

6.50% APR
Introductory Rate

7.50% APR
Current Rate

Noup-front costs at all

1/4% Below Prime for Life after 6 months

Minimum \$10,000 balance

Interest may be tax deductible (ask your tax advisor). Introductory specials apply to first six months after loan closing. Fully indexed APR (annual percentage rate) applies to your account on the seventh month. For the 6.50% introductory rate option, up to 85% of the appraised value, less any outstanding indebtedness, that have a minimum \$10,000 draw or balance transfer at time of funding activation, the APR will be 1/4% below Wall Street Journal Prime for the life of the line, currently 7.50% APR. If no draw/transfer, then rates as of the seventh month for lines of \$50,000 and above, the APR will be 7.75%; \$25,000 to \$49,999, 8.25% APR; \$5,000 to \$24,999, 8.50% APR. For the 100% option (up to 100% of the appraised value, less any outstanding indebtedness) \$5,000 to \$100,000, introductory rate of 7.75% APR for the first six months and starting in the seventh month 9.50% APR current rate. Variable rate, based on Wall Street Journal Prime plus a margin, may increase or decrease but in no instance exceed 16%. Monthly payments of interest only required until maturity. Balloon principal payment at maturity or refinancing at lender's option. Annual fee of \$50 waived for the first year. Property insurance required. Lines of Credit available only on owner-occupied homes (1-4 family). Subject to our underwriting standards, which are available on request, and our property appraisal. Offer good on new line-of-credit relationships only and subject to change without notice. APRs effective April 19, 1999.

Death Notices

STANLEY F. MEZIC

Popular insurance agent Stanley F. Mezic, a 27-year resident of Mayfield Village, died at his residence June 1, 1999 from complications of cancer.

He was born in Coverdale, PA and attended St. Vitus Elementary School in Cleveland. He served in the Army during WWII.

He began selling insurance for Michigan Mutual Insurance Co. in 1949. On April 1, 1957 he opened the Stanley F. Mezic Insurance Agency on 67th and St. Clair Avenue and operated the agency there until he moved to E. 222nd and Euclid Avenue in 1970 and continued to operate the agency until 1998 when he merged with DRY Insurance in Chardon, Ohio.

He was on the Board of Directors for the Slovenian National Home on St. Clair Avenue from 1962 until 1981. He was a member of the Carlton Club, VFW (Euclid Post, Elks Club (Euclid), and the American Mutual Life Association.

He was a very avid golfer and was a past member of the Legend Lakes Country Club.

He is survived by his wife Elaine (nee ...); daughters Nicole and Timothy; one son and a step-brother. A sister preceded him in death.

Funeral Mass will be held 10 a.m. Saturday, June 5 at St. Francis of Assisi Church, 6850 Mayfield Road, Gates Mills, Ohio.

Family will receive friends at The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Road, Willoughby Hills, Ohio on Friday, June 4, from 4-9 p.m.

Memorial contributions may be made to the Visiting Association of Cleveland Hospice, 2500 E. 115th St., Cleveland, OH 44115-3204.

JENNIE M. BLATNIK

Jennie M. Blatnik, 97, daughter of John and Johanna Mismas; sister of Mildred Ringenbach.

Private funeral was held Tuesday, June 1, 1999 with mass at St. Vitus at 11 a.m. Interment Calvary Cemetery.

Funeral arrangements by Zak Funeral Home, 216-361-3112.

FRANK SEVCNIKAR

Frank Sevcnikar, 86, husband of Mary (nee Francelj). All brothers and sisters, of Slovenia, are deceased.

Family received friends Wednesday, May 26 at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave., Cleveland.

Funeral Thursday, May 27 with 9:30 a.m. chapel services followed by 10 a.m. Mass in St. Vitus Church.

Interment All Souls Cemetery.

In Memory

We continue to enjoy receiving and reading the Ameriška Domovina. Our check covers the subscription renewal plus an extra \$10.00 in memory of my parents, Peter and Anna Kozan.

--Charles and Marge Bokar Plainwell, Mich.

In Memory

Enclosed is a check for \$50.00 of which \$30.00 is for renewal of my subscription, and the balance is a donation in memory of my dear husband, Joe Jalovec.

--Anna Jalovec, Richmond Hts., Ohio

*****

DID YOU KNOW

Slovenia ... Just like Leningrad being rechristened back to Saint Petersburg, the local council of Ajdovščina has restored the name of Sveti Križ (Holy Cross). In 1954, progressive so-called liberal forces had made what they considered a historical correction. Vipavski Križ replaced Sveti Križ. Originally it got its name from the monastery in that region.

Today things are a little different in Slovenia. Even so, furious debates among the residents preceded the official renaming of the place. Historical authorities said that 400 years was good enough to keep the original name of Sveti Križ.

Joe Valencic while visiting Slovenia, met with many Slovenian cinema enthusiasts. In his lecture he described the many Slovenian men and women who are busy working in Hollywood. He also had a chance to show his documentary film about St. Mary's Parish in Collinwood.

The Golden Years

Remember old folks are worth a fortune, with silver in their hair and gold in their teeth, stones in their kidneys, and lead in their feet, and gas in their stomachs.

I have become a little older since I saw you last and a few changes have come into my life. Frankly, I have become quite a frivolous old gal.

I am seeing five gentlemen every day. As soon as I wake up, Will power helps me out of bed. Then I go to see John. Then Charlie Horse comes along, and when he is here he takes a lot of my time and attention. When he leaves, Arthur Ritis arrives and stays the rest of the day. He doesn't like to stay in one place very long, so he takes me from joint to joint.

After such a busy day I'm really tired and glad to go to bed with Ben Gay. WHAT A LIFE!

P.S. - The preacher came the other day. He said at my age I should be thinking about the here-after. I told him, "Oh," I do that all the time. No matter where I am, in the front room, upstairs, in the kitchen or down the basement. I ask myself now... "WHAT AM I HERE AFTER?"

--Anonymous

300,000 Americans Eating Themselves to Death

The condition of being overweight results in 300,000 deaths per year. Between Thanksgiving and New Years day Americans gain between five to ten pounds and consume two pounds of fat.

Americans are just too fat. Research says 55% of all adults are overweight. "Overweight and obesity pose a major public health challenge," says National Heart, Lung, and Blood Institute Director Dr. Claude Lenfant. Recently the American Heart Association added obesity to its list of major risk factors for heart disease and heart attacks.

Obesity is a reason why so many Americans have elevated cholesterol and blood pressure levels. It is also linked to stroke, diabetes, pre-mature death and asthma.

According to the National Health and Nutrition Examination Survey, the trend in the prevalence of overweight and obesity is upward. However, studies are showing we are eating less, but we are heavier than ever before. It doesn't make sense.

Ten years ago your local supermarket would have been fortunate to even find one tiny section with low-cal foods and liquid meals that had no flavor. Why? Be-

cause fats help to bring out the flavor in food.

But today's supermarket is a dieter's paradise. There are non-fat yogurts, fat-free cookies, pastas, muffins, and desserts, and even cholesterol free eggs and cheeses. A lot of these foods taste more delicious than their heavyweight originals.

If we are all eating light, why are we getting heavier? Today's foods in the supermarket are created by engineers, not by chefs. "The fat substitutes are made from sugar and other ultra-refined carbohydrates," states Rick Handel, a leading nutritional scientific researcher and a member of the Institute of Food Technologists, and the Herb Research Association.

How about those fad diets, low calorie diets, very low calorie diets, and ultra low calorie diets, or cabbage soup diets. At first you will lose some weight, although the pounds lost are mostly water and lean muscle. As your body senses it is starving, your metabolism slows down to a crawl and protects itself by converting everything you eat into reserved fuel, fat. When your body goes into fat storage mode, you quickly go back to your original weight, but a greater percentage is fat and a lesser percentage is lean muscle tissue. And since only lean muscle tissue can burn calories any future diet will become more difficult.

So what is the solution? Dr. Earl Mindell, Ph.D., R.Ph., is the number one Nutritionist in America and the world's leading expert on vitamins, dietary supplements, nutrition and the author of the international best seller, the Vitamin Bible. He says that for permanent weight loss, individuals need to seek programs that require a multidimensional approach that includes a healthy but simple eating plan, exercises, behavioral strategies and goal setting. A successful program should include a thermogenics aspect that does not stress the adrenal system. Thermogenics is the metabolic process by which we maintain our body temperature by burning our stored body fat as fuel.

SNPJ Farm Celebrates 60th Anniversary June 26

The SNPJ Farm will be celebrating its 60th Anniversary on Saturday, June 26 with a banquet. The SNPJ farm is located on Chardon and Heath Road in Kirtland, Ohio.

Festivities start with hors d'oeuvres and cocktails (cash bar) at 5:30 p.m. and dinner served at 6:30 p.m.

At 7:30 p.m., a fraternal greeting will be given by our special guest, SNPJ National Benefit Society President, Joseph Evanish, followed by presentations and acknowledgements of people who have been instrumental in the growth of the SNPJ Farm. A brief history of 60 years will be given and 50 years of the SNPJ Ladies

Auxiliary of the Farm.

At 8:00 p.m., Ray Polantz will play for your dancing pleasure.

Tickets for this gala affair are \$15 and must be purchased in advance. No tickets will be sold at the gate. You may purchase tickets by calling Fran Mauric, 216-531-6393, Dorothy Gorjup, 216-732-9231 or in Lake County: Dolores Dobida, 440-951-1694.

Our co-hair persons Dorothy Gorjup and Fran Mauric have been working very hard planning this event. We promise you a wonderful evening. Thank you for your support in helping us celebrate our 60th anniversary.

Wilke Hardware Josephine (Zaman) Wilke Jack Zaman Paints, glass Housewares, Plumbing, Electrical Supplies, Garden Supplies Screens and Storms Repaired 809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123 RE 1-7070

For Rent Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. - Phone: 216-531-5754 or 440-951-3087. (x)

Al Koporc, Jr. Piano Technician (216) 481-1104

Only gorillas living in captivity eat meat. In the wild gorillas snack on leaves, buds, barks and fruits.

CARST-NAGY Memorials 15425 Waterloo Rd. 481-2237 "Serving the Slovenian Community."

ZeLe Funeral Home MEMORIAL CHAPEL LOCATED AT 452 E. 152 Street Phone 481-3118 Family owned and operated since 1908

8 In regard to 'Lost in America'

Reference AD May 13 page 1 "Lost in America Only to be Found in Slovenia" by Patricia Walsh - "...tried to find the places - Kranj, Gottschee, and Janezi on current maps with no success..."

I had undergone a debate about the origins of the Stalzers with a fellow Stalzer from Arizona, and we had the exact same misunderstanding.

In this context, the word Kranj has no relation to the city of Kranj; but, is a misapplication of the name of the region, or Krajina, within which are such cities as Kocevje, called Gottschee in German.

In this context, you will find, invariably that one is talking about the KRAJINA (region) within which two major cities are Kocevje and Crnomelj. And the name of the city of Kranj is of no bearing on the subject, but merely a misunderstanding of the geography by us immigrants in the USA, or Austrians of pre-1917.

Especially susceptible to this confusion between the city of Kranj and the region of Krajina is any oral communication among people who are not familiar with the geography. I would not have thought so; but learned the hard way from a protracted "debate" about the same Kranj vs. Krajina. The matter was finally settled when he produced a very old map

to "prove" where Kranj was; and sure enough, it wasn't Kranj at all, but Krajina.

This confusion is further increased by the fact that Austrians sometimes refer to Slovenija as "Ober Krein," that that actually refers only to Gorenjska, and not to all of Slovenia.

I am, however, still confused why Patricia Walsh would have trouble finding Kranj on current maps. It is not a small town, and just immediately north of Ljubljana. Again, it may be hard to find the region of Krajina on a map because it is a region, and not a place.

I must add my own recollection of a map of Slovenia which was most likely a FAKE with the purpose of getting invading Germans of WWII lost, and was "planted" for that purpose. It was the most elaborate hoax, which is getting Americans looking for their roots lost to this very day.

A phony map, received from Arizona, reportedly shows an older Slovenia with incredible detail, but is totally incorrect.

It was all "flack" for the invading Germans. Even after 50+ years, my source in Arizona hypothesized that maybe Patricia Walsh had a fake map and the names of towns had been changed. With all of the right names in all of the wrong places.

--Henry Stalzer
Danbury, CT

SHA Birthdays

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of June:

6-02 - Anna Jersan, 88, born in Cleveland

6-03 - Jean Paik, 89, born in Minnesota

6-07 - Antoinette Gerbec, 89, born in Cleveland

6-13 - Josephine Antonin, 87, born in Cleveland

6-15 - Vida Habjan, 86, born in Cleveland

6-26 - Edith Boich, 88, born in Cleveland

6-26 - Rose Urbancic, 82, born in Standard, Ill.

6-29 - Jennie Barbis, 100, born in Slovenia

6-29 - John Jaros, 81, born in Canonsburg, PA

6-29 - Andrew Zupanc, 81, born in Cleveland

6-30 - Mary Davis, 97, born in Pittsburgh, PA

Donation

A big thank you to **Mr. and Mrs. Ivan Hauptman** of Richmond Heights, Ohio who donated \$20.00 to the Ameriška Domovina.

All Time Good Guy

A Big Thank You to **John Leskovec** of Kirtland, Ohio who paid for three subscriptions plus donated \$60.00 to the Ameriška Domovina.

Gift Subscription

A big thank you to **Mildred Sray** of Willowick, Ohio who sent in a gift subscription to her sister, **Mrs. Jean Coon** of Chesterland, Ohio.

Slovenska Pristava Opens

An invitation to attend Pristava's Opening Picnic.

A new picnic season is upon us and members of Slovenska Pristava are diligently preparing the grounds for coming activities. The road to our summer place was newly paved, the trees and shrubs were trimmed, flowers are being planted, the swimming pool was given a new coat of paint, and most of nature's winter shedding was removed.

Our opening will be **Sunday, June 6** with celebration of Holy Mass at 12:30 p.m., followed by procession of Sacred Heart. We are re-

questing that during Mass members and visitors, especially during the procession to completely stop all traffic.

A traditional meal will be served following the Mass and Cevapcici will be served with the salt and pepper during the afternoon.

The sound and music will be furnished by Stan Mele Ensemble so you can relax your body or clear your mind of city noise.

The swimming pool will also be open to members and their guests.

Experts on Elizabethan cuisine contend the "funeral baked meat" Hamlet makes so much of were meat-pies.

Drive in - or Walk In

BRONKO'S

Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ←

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

In Loving Memory

of the 6th Anniversary of my husband,

John J. Brodnick

Who passed away June 6, 1993.

*We have loved him in life,
Let us not forget him in death.*

Sadly missed by
Wife, Marija Brodnick
sons Johnny, Robert, James,
and five grandchildren

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

It's COOL
To Be
SLOVENIAN!

432-1114

**Ann's Dressmaking
and Alterations**

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.

(Same Day Service)

Weddings, Special Occas'ns

6027 St. Clair Ave., Cleve.

Fences - Ograje

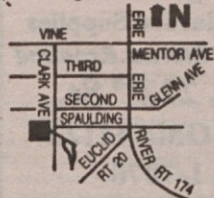
Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call

JOKIC FENCE CO.

1-440-944-6777

Since 1905
Davis
Funeral Home

A Distinguished Name in... FUNERAL SERVICE

Charles R. Davis
John R. Vaughan
Mitchell W. Babcock

The **Trust** 100
Network of Family Owned...
Funeral Homes

4154 CLARK AVE.
WILLOUGHBY, OH.
942-1122

PERFECT PAINTING

Satisfaction Guaranteed

Interior and Exterior

Mario Radolovich 216 - 924-6765

1139 Norwood Rd.

Cleveland, Ohio 44103

– Vesti iz Slovenije –

O obisku predsednika Clintona

Zadnji podatki, ki so na razpolago, pravijo, da bo predsednik William Clinton prišel v Slovenijo na večer, 21. junija, glavni dan obiska bo naslednji dan, torek, 22. junija, ko naj bi imel Clinton v Ljubljani javni nagovor Slovincem. V njem, tako napovedujejo, naj bi sporočil tudi možne novice o razmerah na Balkanu. V Slovenijo bi Clinton prišel iz Bonna, evropsko turnejo bo začel 16. junija v Švici, nadaljeval v Parizu, v nemškem Kölnu sodeloval v skupini ekonomsko najbolj močnih držav, tkim. G-8, nato v Bonnu na vrhunskem srečanju ZDA-Evropske unije. Ameriški mediji že poročajo o Clintonovem evropskem obisku, niso pa še (da bi opazil, op. ur. AD) omenili, da pride v Slovenijo. Ker diplomatska prizadevanja v zvezi z reševanjem kosovske krize te dni dosegajo, kot kaže, vrhunec, ni mogoče predvidevati, ali bodo te aktivnosti vplivale na še vedno napovedan Clintonov obisk.

Najstarejši olimpijec Leon Štukelj pri papežu Janezu Pavlu II.

Pretekli teden je bil na obisku v Rimu in Vatikanu Leon Štukelj, sto let stari slovenski olimpijec. Srečal se je tudi s papežem Janezom Pavlom II. Po avdienci pri papežu je Štukelj dejal: "Zame je velika čast, da sem bil sprejet pri papežu Janezu Pavlu. Nisva se pogovarjala o športu, pač pa sem mu povedal, da ga pričakujejo vsi slovenski verniki in se veselijo velikega dogodka – blaženstva škofa Antona Martina Štomška." Od sv. očeta je Štukelj prejel kot darilo rožni venec. Štukelj je v letih od iger v Atlanti veliko potoval po svetu, še vedno načrtuje, da se bo udeležil olimpijskih iger leta 2000, ki bodo v avstralskem Sydneyju, deželi in mestu, v katerih živi tudi veliko slovenskih priseljencev.

Slovenski vojaki odšli v Albanijo

Pretekli teden se je v okviru NATO-ve humanitarne operacije Allied Harbor (Zavenski zaliv) odpravil na pot v Albanijo sanitetni kontingent Slovenske vojske. Enota je v velikosti bataljonske sanitetne postaje, ki šteje petnajst vojakov, osem podčastnikov in osem častnikov. Šest slovenskih častnikov bo vključenih v tkim. AFOR, poveljstvo NATO-vih sil v Albaniji.

Slovenski vojaki, ki so že na svojem mestu, opravljajo izključno civilne naloge. "Osnovna naloga kontingenta je podpora lokalnih civilnih oblasti in pomoč mednarodnim – vladnim in nevladnim – humanitarnim organizacijam pri organiziranju in nudenju medicinske pomoči beguncem s Kosova," je dejal poročnik SV Lovro Novinšek. Sanitetna enota bo ostala v Albaniji predvidoma šest mesecev, na začetku so fantje in dekleta nameščeni v nekakšnem peskokopu devet kilometrov od glavnega mesta Tirane.

V morebitnem slučaju napada NATO na Kosovo, enota ne bi sodelovala. V poročilu v *Delu* je citiran neki brigadir Linič: "Naše naloge so izključno humanitarne narave. Slovenski vojaki ne bodo sodelovali pri dejanjih, v katere bo vpletena uporaba sile. Prav tako ne bomo sodelovali v akcijah, ki so v nasprotju s slovensko zakonodajo." Če bi do uporabe sile prišlo in bi bila varnost slovenskih vojakov ogrožena, bi bili umaknjeni na varnostno ustrezno območje.

Poročilo pravi, da zasluži mesečno v tej akciji slovenski vojak 400.000 SIT (\$2162 US\$ po trenutnem tečaju, častniki pa približno 700.000 SIT (3784 US\$ oz. kakih \$946 na teden). Podatki so pa "neuradni".

Tečaj tolarja: Po podatkih Banke Slovenije je bil srednji devizni tečaj tolarja za 1. junij sledeč: 1 US\$ za 185,26 SIT, 1 kanadski dolar pa 125,38 SIT.

Direktor ameriškega FBI Louis Freeh, ki je Slovenijo obiskal proti koncu maja, je imel veliko pohvalnih besed o slovenski policiji ter o sodelovanju med državama na raznih področjih, med njimi v boju zoper mednarodni kriminal. Na desni na fotografiji, ki je bila posneta na blejskem gradu, je ameriška veleposlanica v Sloveniji Nancy Halliday Ely-Raphel. Na tiskovni konferenci, ki jo je imel skupaj s premierom Janezom Drnovškom, je Freeh omenil, da potekajo med pripadniki FBI in slovensko policijo skupni programi usposabljanja, da se slovenski policisti dodatno izobražujejo v ZDA, in da se načrtuje tudi skupno usposabljanje v Budimpešti. Za javnost ni imel direktor Freeh kaj posebnega povedati glede bližajočega obiska v Sloveniji predsednika Clintona; varnostni ukrepi pač niso v okviru FBI.

Iz Clevelanda in okolice

Slovenska pristava—

To nedeljo ste vabljeni na Slovensko pristavo na njeno prvo prireditelvo letošnje sezone. Pop. ob 12.30 bo maša s telovsko procesijo, sledilo bo kosilo, za ples in zabavo bo igral orkester Staneta Mejača.

Piknik Slovenske šole—

Piknik Slovenske šole župnije Marije Vnebovzete bo v nedeljo, 13. junija. Začel se bo s sv. mašo ob 12.30. Po maši bo na razpolago kosilo. Za ples bodo igrali Veseli godci. Vsi vabljeni. Dopis na str. 11.

Popravek—

V osmrtnici za Franka Sevcnikarja pretekli teden, zapušča ženo Mary, roj. Francelj, ne pa Kovac, kot smo objavili.

Novi grobovi

Stanley F. Mezić

Umrli je Stanley F. Mezić z Mayfield Villagea, mož Elaine, roj. Grum, oče Nicole, Kelly in Timothyja, brat Mary Turk, polbrat Josepha Kodricha in že pok. Josephine DeAngelo, veteran 2. svetovne vojne, prodajalec zavarovalnin od leta 1949, l. 1957 je ustanovil lastno agencijo na E. 67 St. in St. Clair Ave., l. 1970 se preselil na E. 222 St. in Euclid Ave., l. 1998 pa je agencijo združil z drugo, član direktorija SND na St. Clairju od 1962 do 1981, član ADZ. Pogreb bo v soboto, 5. junija, v oskrbi Cosicevega zavoda na 28890 Chardon Rd. s sv. mašo dop. ob 10h v cerkvi sv. Frančiškega Asiškega na Mayfield Rd. Ure kropljenja bodo jutri, v petek, od 3. do 9. zv.

Jennie M. Blatnik

Umrli je 97 let stara Jennie M. Blatnik, hčerka Johna in Johanne Mismas, sestra Mildred Ringenbach. Privatni pogreb je bil 1. junija v oskrbi Zak zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Lawrence A. Zupancic

Umrli je 48 let stari Lawrence A. Zupancic, sin Anne, roj. Vidmar, in že pok. Lawrencea, brat Franka, Johna, Ann Marie, Paula in Jamesa, veteran vietnamske vojne. Pogreb je bil 2. junija v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Spominska proslava—

Tabor DSPB priredi v soboto in nedeljo, 19. in 20. junija, spominsko proslavo na Slovenski pristavi. V soboto bo molitev pri kapelici, nato prižiganje kresa ob zatonu sonca. V nedeljo bo sv. maša ob 11. dop. V soboto bo večerja, v nedeljo pa kosilo. Vsi vabljeni!

Kar dve oceni—

V današnji AD boste brali kar dve oceni koncerta pevskega zbora Korotan, ki je bil 22. maja. Recenzenta sta prvi pevovodja zbora dr. Metod Milač in ga. Mara Cerar Hull. Gl. str. 10 in 11.

Zahvaljuje se—

"Vsem, ki ste se me spomnili v času moje operacije, posebno pa za vaše molitve, obiske, klice in vzpodbudne kartice, posebej še župniku g. Jožetu Božnarju. Vsem naj Bog stotero povrne. Hvaležna Pepca Tominc."

Krofi in rezanci—

V soboto, 12. junija, ima Oltarno društvo fare sv. Vida prodajo krofov in rezancev, to ob običajnem času v društveni sobi šolskega avditorija.

Novi člani—

Na volitvah za tri nove člane pastoralnega sveta pri župniji sv. Vida so bili izvoljeni ob udeležbi 226 farranov Pam Slogar, Paul Ferkul in Ivan Zupan, in to za tri leta. Odhajajo pa Mary Ann Vogel, Rick Jaksic in Joe Cimperman.

Slovenska oddaja—

Vsako soboto zvečer ob 9. uri lahko poslušate eno-urno slovensko oddajo na postaji WCPN-90,3 FM, ki jo vodi Tone Ovsenik. Oddaja je dvojezična, za obvestila pa lahko g. Ovsenika telefonirati na 440-944-2538.

Spominski darovi—

Ga. Judy Rabe, Mentor, O., ki je naša nova naročnica, je ob poravnavi naročnine dodala \$50, to v spomin njenih staršev Ruth in Joe Koman. Prav tako je \$50 darovala ga. Nada Černe Roberts iz Wellingtona, Fla., to v spomin pok. članov Černetove družine. Ga. Ann Jalovec, Richmond Hts., O., je darovala \$30, v spomin moža Joe-a. G. Robert Blatnik, Rowlett, Texas, pa je poklonil \$20 v spomin njegove matere Frances Korencic. Vsem darovalcem iskrena hvala!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:
\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency
Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 22

June 3, 1999

ALOJZ REBULA

Sposojeni komentar

“Kje je Bog?”

Kdo še ni slišal ob nekaterih dogodkih – velikih nesrečah, posebno pa pojavih veike krivice ali nečloveškosti – razočaranega vprašanja: “Kje je Bog?”

Bog, seveda, ki naj bi preprečil kakšno grozoto ali maščeval kakšno krivico ...

Poseg bi moral biti takojšen, popolnoma sorazmeren z dogodkom in vzgojno spektakularen. To bi bilo po našem človeškem okusu.

To pa nikakor ni v božjem slogu. Kakor ni bilo v Kristusovem slogu.

Spektakularno bi bil na primer lahko reagiral, ko je Herod umoril Janeza Krstnika. Saj je bil slišal, s kakšno spektakularno okrutnostjo so prinesli na pladnju njegovo glavo vladarju. In kaj je naredil Jezus ob umoru “največjega moža, rojenega iz žene”, kakor je sam označil Janeza? Janeza, svojega predhodnika?

Evangelist Matej (14,12) nas preseneča z neprizadetim pripovednim stavkom: “Ko je Jezus to slišal, se je v čolnu odmaknil od tam v samotni kraj, sam zase.”

Božji slog ni naš slog. In vendar dejstva govorijo, da Bog prej ali pozneje vstopa v naš človeški čas. Tudi v naš slovenski čas. Tudi s čudeži?

Vsekakor vidim psihološki čudež na primer v tem, da se je ohranila vera pri ljudeh, ki so se v naši državljanski vojni po svojem prepričanju bojevali za krščansko stvar, pa so bili poraženi, še več, množično pomorjeni.

Eden od mojih konjičkov je poslušati pripovedi nekdanjih udeležencev državljanske vojne, partizanov in domobrancev. Tako sem prišel tudi do domobranca z izredno odisejado: pobeg od partizanov k domobrancem, Vetrinj, sramotilen pohod skozi Celje, pobeg in skrivanje v seneni kopi doma, nov vratolomen pobeg čez mejo ...

Da je bil med zavednimi kristjani, mi je govoril podatek, da je nekje med maršem proti Teharjem nekdo rekel: “Fantje, danes je telovo, zapojmo kaj!”, pa so tisti ljudje, zapisani smrti, zapeli pesem v čast Rešnjemu telesu.

V pomenku se je potem razgrnila med nama strašna tišina Roga, z njegovimi brezni, z dogajanjem v njihovih skalnatih ljakih ... Kje je bil takrat Bog?

“Koliko vaših tovarišev je po vseh teh strahotah ohranilo vero?” sem vprašal. “Saj ste vendar morali imeti občutek, da vas je Bog zapustil. Koliko jih je vero izgubilo?”

Odgovor se je glasil, preprosto in možato: “Kolikor jaz vem, nobeden.” Torej jih Bog ni zapustil. Bil je z njimi do konca ...

Ali pa naj Freud razloži ta čudež, to neugasljivo vero v Kristusa ...

Dr. METOD MILAČ

Syracuse, New York

Koncert pevskega zbora KOROTAN

V soboto, 22. maja 1999, je Pevski zbor Korotan podal svoj vsakoletni koncert v Slovenskem narodnem domu na avenuji St. Clair v Clevelandu. To je bil prvi koncert, ki ga je pripravil novi dirigent zbora, Janez Sršen. Petdeset pevk in pevcev, v narodnih nošah, se je razvrstilo na lepo okrašenem odru. S prijetnim nasmehom in samozavestno je novi pevovodja stopil na oder, pred občinstvo in pred zbor, in se je takoj, brez odlašanja, posvetil z dušo in srcem svoji novi nalogi.

Gavisi sunt... (Razveselili so se), iz moteta “Stetit Jezus in medio...”, Jacobusa Gallusa Carniolusa, je dirigent **Janez Sršen** izbral za uvodno skladbo svojega prvega koncerta s Pevskim zborom Korotan. Ker je ta motet glede časa ustvaritve v šestnajstem stoletju odmaknjen od ostalega programa za nekaj stoletij, je razumljivo, da po stilu zgradbe spada v drugačno glasbeno časovno razdobje.

V *Gavisi sunt* je na začetku skromen primer polifonskega vstopanja - bas, alt, tenor, sopran -, v homofonskem delu pa je nekaj izmenjav med dvojnoin trojno mero. Te izmenjave so nakazani v priredbi Ludvika Zepiča, ki pa se precej razlikuje od transkripcije **Eda Škulja** v novi izdaji Gallusovih skladb v seriji Monumenta Artis Musicae Sloveniae, X (Ljubljana: SAZU, Muzikološki institut 1987), str. 211-212.

Omenjena sta le dva primera izmed mnogih posebnosti iz bogastva zborovske zakladnice Gallusovega časa. Pri poslušanju Gallusove skladbe je postalo takoj jasno, da obstaja močna in disciplinirana vez med dirigentom in zborom in da zbor sledi brez težav tudi v potankostih svojemu pevovodji. Dirigent in zbor sta skladbo izpeljala uspešno in prepričljivo.

Predsednica zbora **Cvetka Rihtar** je po Gallusovi uvodni skladbi, po pozdravu občinstva, predstavila novega dirigenta Pevskega zbora Korotan s temi besedami:

Z nocojšnjim koncertom stopa Korotan v svoje peto obdobje pod vodstvom novega dirigenta, Janeza Sršena. Upamo, da nas bo petje družilo še dolga leta in vzbujalo spomine na lepo deželo, domovino našega rodu.

Zanimiva bi bila anketa med slovenskimi komunisti, koliko jih še verjame v Marxa, potem ko se je njegovo kraljestvo sesulo, njih pa ni pahnilo v brezna, ampak jih pustilo žive in zdrave (in podjetne ...) v njihovih posteljah ...

Slovensko zgodovinsko, ki se ukvarja z našo državljansko vojno, bo strokovno pomanjkljivo in psihološko slabovidno, dokler ne bo primerno izpostavilo dejstva, da je vsaj toliko kot politika sooblikovala tisti čas – vera.

Kupi rožnih vencev ob brezni, odloženih pred skokom vanje, so tudi zgodovina ...

DRUŽINA

Ljubljana, 30. maja 1999

Vsak dirigent da svoj pečat, svoj edinstveni vpliv na rast, smernice, in uspehe vsakega zbora ali kakršnegakoli drugega glasbenega ansambla. Pri Korotanu lahko prejšnja štiri obdobja, z nekaj presledki, pripišemo približno takole: **M. Milač** (11 let), **L. Lempl** (1 leto), **F. Gorenšek** (18 let), **R. Knez** (14 let). Korotan bo gotovo tudi v petem obdobju, pod Janezom Sršenom, ne samo nadaljeval prizadevanja prejšnjih dirigentov, ampak pripravil tudi koncert za petdesetletnico zbora v letu 2001, in vodil zbor še veliko dalj kot eno samo desetletje.

Izvedba skladbe “Planinska” Antona Foersterja, je pokazala zborovo izvežbanost v izgovorjavi in v mnogih potankostih. Dikcija vsebinsko manj pomembnih zlogov, kakor “la, la, la”, je bila zavidanja vredna, posebno pri vstopih in pri izmenjavi med posameznimi glasovi. Pesem je bila izvajana v precej hitrem tempu, kar je dalo izvedbi še večjo učinkovitost. Iste karakteristike je bilo možno zaznati tudi pri skladbi “Polka je ukazana” (Narodna skrajšana oblika) v priredbi M. Hubada. Kako napraviti “Tra la la”, zanimivo, ni lahka naloga.

Pri izvedbi celotnega programa je bilo zelo opazno, kakšno važnost in pažnjo polaga Janez Sršen ne samo na izgovorjavo, posebno še na frazeologijo. Vsako frazo je s svojim dirigiranjem jasno nakazal. Ko se bo zbor še bolj privadil njegovim napotkom, bo gotovo tudi tu dosegel še večjo učinkovitost. V tem oziru sta bila lepa primera “Škrjanček poje”, narodna, priredil M. Hubad, in “Bledi mesec” F. S. Vilharja.

Pri A. Foersterjevem zborovskem odlomku “Ave Marija” iz opere *Gorenjski slavček*, je orkestralne vložke na klavirju lepo izvedel **Ed Ferrazzoli**. Klavirska redukcija teh vložkov orkestralne partiture je precej šibka in skromna, vendar zboru ni povzročala težav. Skladba se večkrat deli od štirih tudi v šest glasovnih skupin in je bogata v harmoniji. Zelo lepo so bili izpeljani vstopni klici *ave Maria* v prvi, drugi in tretji sekciji v razmerju do ostalega besedila in posameznih glasbenih fraz.

Tri koroške narodne so nudile priliko za nastope treh zborovih solistov. V prvi, “O ti preburna ženska stvar”, v priredbi Pavleta Kernjaka, zelo uspešnega koroškega skladatelja, pevca in pevovodje, je **Janež Šemen** pokazal s kakšno lahkoto in s kakšnim zanosom lahko predstavi svojo vlogo. Melodična linija vsebuje pri tej pesmi precej velikih intervalnih posegov, vendar to solistu ni delalo težav. Prav nasprotno, premostil jih je z lahkoto in vseskozi obdržal lepo povezavo koroškega narodnega besedila.

“Oj, te mlinar”, koroška narodna iz Roža, je morda ena najbolj priljubljenih pesmi, vsaj po velikem številu priredb, ki so na razpolago v glasbeni literaturi. Dirigent Sršen je za to priliko izbral priredbo Luka Kramolca. Kdorkoli, poleg Luka Kramolca, je kdaj stopil v eno teh edinstvenih, malih (samo en mlinar) mlinarskih podjetij na Koroškem, je bil gotovo prepričan, da prav vsak od teh mlinarjev zasluži vsaj nekaj pozornosti v slovenski narodni pesmi. Gotovo se je tega zavedal tudi **Nežič Slak**, saj drugače bi skoraj ne mogel podati tako lepe interpretacije svoje solo vloge. Njegov nastop je samozavesten, glas zelo prijeten, poje z lahkoto in prepričljivostjo.

Skoraj neverjetno se zdi, da dirigent poleg dirigiranja, takorekoč v isti sapi, lahko sodeluje tudi kot solist. Prav to pa je izvedel Janez Sršen, ko je s svojim lepim tenorjem prevzel solo del v koroški narodni “Stoji hartelc zahrajen”. Melodično linijo je izpeljal premišljeno in zaokroženo; tudi v najvišjem registru je bil glas poln in nadvse zadovoljiv. Kako dobro je pripravil zborovo spremljanje, da ga je zbor spremljal brez najmanjših težav.

Vse tri koroške narodne je zbor spremljal z občutljivi-

(dalje na str. 12)

Materinska proslava Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti

Vrtec in Miha Dolinar

CLEVELAND, O. – V Slovenski šoli pri Mariji Vnebovzeti smo letos počastili naše mamice na 15. maja. Program je bil takoj po deseti maši. Dvorana je bila napolnjena. Najprej je nas lepo pozdravil naš župnik gospod Janez Kumše in nam tudi prebral lepo misel iz šmarnic. Nato so pa sledile deklamacije in petje. Naše večje učence je peti naučil g. Rudi Knez, predno se je ponesrečil na romanju v Sv. deželi. Pri programu smo ga vsi pogrešali. Mladina ni pela s takim veseljem kot druga leta. Gospodu Knezu vsi želimo hitrega okrevanja in upamo, da bo kmalu med nami.

Program so zaključili naši najmlajši iz vrtca (foto zgoraj). Zapeli so nam tri pesmice, med njimi je bila tudi abeceda, katero je zložil Miha Dolinar. G. Dolinar in njihova učiteljica Kristina Sedmak sta jih res lepo naučila. Miha jih je tudi spremljal s kitaro.

Po končanem programu smo imeli dober zajtrk, katerega so pripravili naši očetje. Postregli so nas s pečenicami, jajci in krompirjem, posladkali so nas tudi s pecivom in jagodam. Vsem vam, ki ste prišli na proslavo in ki ste kaj pripomogli pri tem dnevu, najlepša hvala.

Zaključili smo to šolsko leto, vabimo pa vas na naš vsakoletni piknik, ki bo 13. junija. Začel se ob 12.30 s sv. mašo. Po maši bo na razpolago kosilo. Igrali bodo tudi Veseli godci, da se bomo zopet malo zavrteli ob njihovi lepi glasbi. Vse vas prosimo, da pridete in podprete naše delo, da bomo še naprej z veseljem in ljubeznijo vivali našim mladim naš materin jezik.

Marija Sedmak

ZGORAJ: Učenci Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti nastopajo ob Materinski proslavi.

SPODAJ: Zajtrk so pripravili, z leve, Kristjan Sedmak, Joe Tromba, Tom Štepec, Martin Špehar in Dave Kushner.

P. DR. VENDELIN ŠPENDOV

LEMONTSKI ODMEVI

Praznik Presv. Rešnjega Telesa in Krvi, Telovo, bo v nedeljo, 6. junija. V petek, 11. junija, bomo obhajali praznik Srca Jezusovega. Tretja nedelja je posvečena očetom – Father's Day. Bog naj blagoslovlja očete in njihove družine. Ta dan bo tudi prvo večje romanje k Mariji Pomagaj v tej sezoni.

Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, v Sloveniji posvečujejo novomašnike. Ne bomo pozabili moliti zanje, da bi bili dobri duhovniki, po Jezusovem Srcu. Spomnili se bomo tudi tistih, ki bodo ta dan obhajali obletnice mašniškega posvečenja. Med njimi tudi urednik Ave Marije, p. Bernardin Sušnik, ki je pred 40 leti prejel mašniško posvečenje.

Materinski dan v Slovenskem kulturnem centru v Lemontu

WESTMONT, Ill. – Cel mesec maj je posvečen Mariji, naši nebeški Materi. Na drugo nedeljo v maju smo pa proslavili naše zemeljske matere.

Po enajsti maši v lemontskem verskem središču smo se zbrali v Kulturnem domu. Na druge nedelje v mesecu imamo sicer družabno kosilo po maši za snidenje družin in prijateljev. To pot nam pa pripravijo otroci Slomškove slovenske sobotne šole predstavo v počastitev naših mater.

Deklamirali so pesmice o materam od najmlajših v skupini do večjih posamično. Kako ljubko je gledati te otročke v malih narodnih nošah, ko potem še zaplešejo ob glasih godbe – ali pa tudi brez nje, če škrat nagaja! V dolgi vrsti na odru pojejo znane pesmi o materah in še spremljajo besede s svojimi ročicami, in vsem telescem, če treba: peričice, rad te imam, mala rožica, petelinček...

Presenetili so nas še mladi očetje. To so očetje teh mladih nastopajočih otrok, ki so sami kot mladi fantki nekdanje nastopali svoj čas pri Sv. Štefanu v Chicagu, sedaj pa njihovi otroci tu v Domu. Na odru so se ti očetje zahvalili svojim materam tudi v vzgled svojim otrokom.

Ta predstava je bila užitek materam in očetom kot tudi učiteljem slovenske šole, ki tu v Domu sodelujejo za nadaljevanje naše slovenske dediščine in skupnosti.

A.R.

Rojstni dan obhajata sobrata: p. Blaž Chemazar, rojen 23. junija 1928, in p. Bernardin Sušnik, rojen 19. junija 1935.

Goduje: p. Beno Korbič, 16. junija.

Sobratje umrli v juniju: p. Benedikt Hoge, 16. junija 1983; p. Edvard Gabrenja, 18. junija 1972; p. Alfonz Ferenc, 25. junija 1954. Naj počivajo v božjem miru!

Med bolnimi sobrati je p. Leonard Bogolin, ki je sedaj v Fairview Nursing Home v Downers Grove, Illinois.

Drugi teden po veliki noči smo opravili letne duhovne vaje v našem samostanu v Johnstownu, Pa. Sobratje, ki se niso mogli udeležiti teh duhovnih vaj, jih opravijo ob drugi priliki.

Letos je pomlad v teh krajih razmeroma mrzla. Le počasi je pričelo zeleneti. Prve so bile vrbe žalujke. Kljub temu, da je še hladno in sem in tja še slano napovedujejo, je p. Atanazij že pričel z delom na vrtu, da bo čimprej nekaj domače zelenjave, zlasti solate. Upamo, da se bo do maja toliko ogrelo, da bodo šmarnice vzcvetele za majniški oltar. Tudi čebele komaj čakajo na cvetje. Naš čebelar pravi, da so dobro prezimile in že letajo in iščejo, kje bi dobile kaj nektarja. Izgleda, da bo za medeni piknik dovolj medu. Bog daj!

Mnogi ste poslali za svečke pri Mariji Pomagaj v maju. Vsako leto poskrbimo, da gorijo v čast in spomin Marije Pomagaj po namenih, ki jih imate v svojem srcu in mislih ali ste jih napisali na priložne listke in dodali še za svečke, ki bodo gorele v juniju na čast Srcu Jezusovemu. Ob svečkah se v molitvi spominjamo Vas in vaših namenov.

V Domu duhovnih vaj (Retreat House) se od oktobra do maja skoraj vsak konec tedna vrstijo duhovne vaje članov raznih organizacij ali društev. Odkar je Bog poklical k sebi brata Roberta, skrbi za dom duhovnih vaj p. Blaž Chemazar, gvardijan – predstojnik Lemonta.

Ob cesti, ob dovozu k cerkvi in samostanju, je sedaj nova tabla. Tokrat je tabla kamnita, ki ji tudi vihar ne bo mogel do živga. Besedilo je nekoliko spremenjeno: St. Mary's – Franciscan Fathers / Slovenian Mission – Retreat House / Slovenian Cultural Center. Tablo je napisal s svojim prijateljem od Meno

(dalje na str. 14)

OBČNI ZBOR IZSELJENSKEGA DRUŠTVA SLOVENIJA V SVETU

Buenos Aires, Arg. (Svobodna Slovenija, 20. maja 1999)
Večkrat je bila med nami poudarjena potreba po tesnejši povezavi Slovencev živečih po svetu, in po potrebi bolj reprezentativnega organa, ki bi zastopal naše interese v matični domovini. Spremembe, ki jih je v svoji strukturi izdelalo Izseljensko društvo Slovenija v svetu, se približujejo tej želji in jih zato veselo pozdravljamo.

V petek, 7. maja, je bil v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani redni občni zbor Izseljenskega društva Slovenija v svetu.

Z molitvijo Zdrave Marije so zborovalci pričeli uradni del zbora. V uvodni besedi je predsednik društva Boštjan Kocmur pozdravil vse prisotne člane. Za zapisnikarja so izvolili go. Marijo Primc in za skrutinatorja ing. Marka in Kristino Fink.

Predsedniško poročilo je podal Boštjan Kocmur, finančno poročilo pa Marko Jerman. Obe poročili sta bili sprejeti z odobravanjem in brez opomb in dopolnitev.

Pri spremembah in dopolnitvah pravil IDSVS je bil sprejet predlog, da bi novi odbor IDSVS predlagal vsem slovenskim organizacijam in društvom po svetu, da določijo svojega predstavnika, ki bi bil avtomatično član širšega odbora IDSVS. To bi omogočilo stalno povezavo z društvom in tesnejša medsebojna sodelovanja pri vseh aktivnostih.

Sprejet je bil tudi predlog za spremembo 22. člena Statuta, da se dopolni v tem, da glavni odbor šteje pet (5) ali več članov.

Med predlogi je Občni zbor sprejel predlog, da bi bodoči odbor pripravil osnovo za preimenovanje organizacije v Zvezo Slovenija v svetu. Sledile so volitve organov glavnega odbora, za katerega je bila predstavljena ena sama lista.

Za predsednika društva je bil izvoljen Boštjan Kocmur. Na naslednji seji pa bodo razdeljene ostale funkcije odbora.

Glavni odbor SVS: Marko Jerman, Marko Fink, Verena Koršič-Zorn, dr. Andrej Vovko, Alenka Schiffrer, Paula Andrejak-Mele; nadzorni odbor: doc. dr. Edo Škulj, Borut Uršič, prof. Pavlinka K. Kocmur; namestniki: doc. dr. Darko Friš, Pavle Novak, Nancy Selan; častno razsodišče: Stane Šterbenk, Alenka Pate, prof. Marjanka Jerman; namestniki: Ivan Korošec, Pavla L. Korošec, Toni Burja.

Izvoljeni predsednik se je vsem navzočim zahvalil za zaupanje z obljubo, da se bo intenzivno prizadeval za čim tesnejšo povezavo z organizacijami po svetu ter za uspešno reševanje njihovih potreb.

Sledil je razgovor o programu finančnega načrta SVS, predložen kulturnemu ministrstvu, ter o odobrenih in zavrnjenih predlogih. Ob prijateljskem razgovoru z željo aktivnega sodelovanja v organizaciji zborovalci pošiljajo pozdrave vsem Slovincem v zamejstvu in po svetu.

V nepozaben spomin dvajsete obletnice,
kar je Bog poklical k sebi našo ljubljeno

S. VIDO SND - MARJANCO SRŠEN

Minilo je dvajset let, ko smo jo položili k večnemu počitku na samostanskem pokopališču sester Notre Dame v Chardonu, Ohio.

Vsak dan naše misli hite k njej v iskreni prošnji, naj nas tudi iz večnosti podpira in Boga za nas prosi.

Hvala vsem, ki so jo ohranili v lepem spominu, molili zanjo ali obiskali njen prerani grob.

Ti, ljubljena hčerka, sestrice, svakinja, teta in nečakinja pa mirno počivaj v božjem naročju.

Kati in Mihael, starši
bratje in sestre z družinami
in ostalo sorodstvo.

Metod Milač: Koncert pevskega zbora Korotan

(nadaljevanje s str. 10)

vimi odnosi do solistov, pa naj je bilo to z ozirom na dinamiko ali podporno harmonijo.

Prvi del koncerta je zbor zaključil z A. Foerstejevo skladbo "Naše gore". To je bila najdaljša skladba tega koncerta, zato tudi bolj zahtevna za dirigenta in za zbor. Odnosi med posameznimi deli so bili dobro izdelani, s časom pa bo dirigent za daljše skladbe še bolj pojasnil pevkam in pevcem odnose med posameznimi deli. Nadvse lepi so bili zaključni akordi in melodije pri besedilu, "ko tvoje pomladi polje je cvetno".

Vinka Vodopivca "Kadar zora se čez gore" in Davorina Jenka "Lipa" sta zanimali tako po zgradbi kot po možnosti interpretacije. Prva, z navodilom "krepko kot koračnica" in druga z "andante", se med seboj razlikujeta še v drugem oziru. "Kadar zora..." je napisana za sopran in alt v glavnem v sekstah, kar nudi poseben zvočni izraz; "Lipa" pa sloni pretežno na tercah in s tem in s počasnim tempom izraža toplino in prisrčnost. Obe karakteristiki je zbor dobro dojel in odal. Pri "Lipi" so bile posamezne fraze še prav posebno lepo izpeljane.

Letos je Slomškovo leto. Pevski zbor Korotan se že pripravlja na sodelovanje pri Slomškovi beatifikaciji, ki bo 19. septembra tega leta v Mariboru. Zato je bilo zelo primerno, da so bile na letošnjem koncertnem programu tudi tri Slomškove skladbe.

Ženski zbor je samostojno izvedel precej zahtevno in živahno "Predica", ki jo je za mladinski zbor priredil Janez Močnik (*1936). Za "Dr dr dr ..." v tej pesmi velja isto kot že zgoraj napisano. Ta začetni vstop je trd oreh; v hitrem zaporedju vstopajo najprej prvi glas, nato drugi glas, in za tem še tretji glas; to je zvenelo učinkovito.

Pri "En hribček bom kupil" je moški zbor dokazal, da ima lepo harmonsko uravnovešenost med posameznimi glasovnimi skupinami. Najbolj opazno je, da so tenorji okrepljeni, ta da zdaj zvenijo zborovsko in ne solistično. Posebno pohvalo in pozornost pa zasluži sopranistka **Martina Jakomin**, ki je v Slomškovi "Veselja dom" v priredbi Janeza Močnika izredno in prepričljivo izvedla svoj solo. Kakor da bi bila ta skladba ali priredba napisana prav zanjo, saj leži prav točno v obsegu njenega pevskega registra. Martina Jakomin in diri-

gent Janez Sršen sta očividno z veliko lahkoto in prijetno interpretacijo izvedla to Slomškovo umetnino.

Vedno lepa in priljubljena narodna "Rožic ne bom trgala" je dala priliko sopranistki **Mimi Rezonja** za interpretacijo te pesmi in za osebni nastop. Njen glas ni voluminozen, vendar zelo jasen, prijeten, in prav primeren za to skladbo. Lepo je izpeljala melodične fraze z dobrim razumevanjem glasbene strukture. Tudi v višinah je bil njen glas jasen in prepričljiv. Zbor jo je spremljal z uvidevnim pianissimom. Zborova uvodna in zaključna sekcija sta učinkovito potrdila besedilo in izraženo občutje te skladbe.

Za zaključni skladbi je dirigent izbral "Moja dežela" B. Kovačiča in "Slovenija, odkod lepote tvoje", obe v priredbi F. A. Gorenška, dolga leta dirigenta zbora Korotan. Obe je spretno spremljal **Stane Mejač**, ki je po koncertu s svojim orkestrom pripravil razvedrilo. Popularnost obeh skladb je bila očitna, saj sta zveneli zelo sproščeno in brezhibno. Za dodatek pa je dirigent ponovil "Planinsko" in to z navdušenim elanom.

Janez Sršen je s svojim prvim koncertom kot dirigent Korotana že jasno na-

kazal svoje smernice, svoja hotenja, in tudi kaj lahko pričakujemo od Korotana pod njegovim vodstvom. Skoraj neverjetno se zdi, da je v nekaj pičlih mesecih pripravil tako obsežen spored osemnajstih skladb, saj je Korotan pod njegovim vodstvom pričel z vajami šele proti koncu januarja tega leta.

Med posebne uspehe prvega koncerta v tem petem obdobju Pevskega zbora Korotan lahko vključimo:

(1) Dovršeno uravnovešenost in harmonijo med štirimi glasovnimi skupinami, sopranom, altom, tenorjem, in basom;

(2) lepo izdelavo glasbenih fraz ali močan poudarek na frazeologijo;

(3) pozornost besedilu, izgovorjavi in artikulaciji;

(4) natančnost pri hitrih slogovnih ponavljanjih;

in (5) lepo dovršene in izpeljane zaključne fraze in akorde.

Dirigent se bo gotovo trudil, (1) da doseže še boljšo povezavo med glasovnimi skupinami, (2) da bo v prihodnje dodal še bolj zahtevna in sodobna dela iz slovenske glasbene literature, in (3) da bo dosegel še več sproščenosti pri izvajanju narodnih in umetnih pesmi.

S svojim prijetnim in jasnim načinom dirigiranja in z osebnimi prijateljskimi odnosi, ki so očitno v veliko pomoč, da ima pri zboru popolno podporo in tudi navdušene sodelavce in sodelavke ter celo vrsto solistov, ni dvoma, da bodo koncerti Korotana še v naprej vedno slovenska kulturna doživetja.

Zbor in dirigent uživata polno podporo in spodbudo tudi pri občinstvu, ki je s prisotnostjo na koncertu to dokazalo. Ne sme biti pozabljeno, da je pri vsaki organizaciji odbor tisti, ki skrbi za vse malenkosti, za vse potankosti, in za prihodnost in in cilje vsake organizacije. Agilnost, skrb, in trdno delo so očitno karakteristike, ki odlikujejo vse odbornike in odbornice Pevskega zbora Korotan. Čast in zahvala vsem za požrtvovalno delo!

K lepemu uspehu Pevskega zbora Korotan v Slomškovem letu 1999 prav iskrene čestitke!

V ljubeč spomin

naše ljube žene, mame
in stare mame
Šesta obletnica

EMMA GRK

ROJ. POLES

Preselila se je v večnost
2. junija 1993.

Spomin na Te je naš zaklad,
saj vsak izmed nas Te imel
je rad;
pri Bogu zdaj se veseliš,
a v srcih naših Ti živiš!

Žaljujoči ostali:

Stanley — mož

Emma — hčerka

Johnny — sin

Jesse in Jonas — vnuka

Marija Poles — mama

Silva Božič, sestra, z družino

Mirko, brat, z družino

ter ostalo sorodstvo v

Ameriki, Sloveniji, in Kanadi

Willoughby Hills, O., 3. jun. 1999.

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO - AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

Uspešen koncert Korotana

LAKEWOOD, O. - Četudi pozna, sem imela priliko poslušati ves koncert priljubljenega zbor Korotana, ki je bil podan v soboto, 22. maja, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair aveniji v Clevelandu. (Po prijaznosti Toneta Ovsenika sem zamujeni del poslušala na njegovem posnetku.)

Koncerti, kot so vsakoletni Korotana in drugih zborov v Clevelandu (Zarje, Glasbene Matice, Jadra), so dokaz, da naša slovenska beseda in pesem še živi in bo še dolgo živela v naši sredi, in da novi rod ne bo odstopil od svoje dediščine. Tudi zunaj matične domovine bo ostal zvest svojemu izročilu. Ne samo zvest, temveč tudi delaven, pripravljen na trud in žrtvovanje, ki ga zahteva to delo.

Slovenska javnost je z mogočnim ploskanjem pokazala svoje veselje in hvaležnost Korotancem za ta bogat zvečer, za trud in delo, ki ga vlagajo v delovanje svojega zbor. S tem koncertom je zbor nakazal prihodnjo pot svojega delovanja, svojo pomladitev.

Slovenska skupnost v Clevelandu se je v velikem številu odzvala povabilu in napolnila dvorano (preko 900 poslušalcev). Ostaja ne samo živa; je samosvoja, samostojna, nezavezujoča se na slučajne politične moči v matični domovini. Ne živi, temveč je živa, čuteča in občutljiva, vendar ne več sentimentalna. Ne dela si utvar, ki jo postavljajo v luč pomilovanja vrednega domotožja. Zavedajo se svojih idealov in idej, je prebolela odrezanost, zaničevanja in manipulacije, ki nalagajo breme nevrednosti. Ponosna na svojo dediščino tukaj in odkoder je prišla, zvesta svojim izročilom, ohranja

skupščino živih, mladih moči, ki s svojimi izkušnjami bogatijo in navdihujejo nove rodove v tej deželi.

Korotanov zbor je v preteklem letu pritegnil nove člane, mlajše in starejše pevce, ki so pomnožili glas zbor in dvignili njegovo ustvarjalnost. Zbor sestavlja petdeset članov. Novi pevodja, **Janez Sršen**, je pokazal, da tukaj rojeni čuti svojo slovenskost in obenem pravilno uporablja svoje izkušnje. Koncert je izžareval v novi napetosti, v mogočnosti in tudi mehki slovenske pesmi. Vtisi, ki jih prinaša v našo sredo, so ponos in zavednost, veselje in spomini.

Gavisi Sunt Jakoba Gallusa je kot prva točka slavnostno zazvenel v dvorani in nakazal novo pot tega zbor. Nežni začetek pesmi *Bledi mesec* F.S. Vilharja se je ob glavnem sporočilu povzpela v močne odmeve besede, nevdumno izraz mladega pevodja. **Janez Sršen** je tudi zapel solo v *Stoji hartelj zahranjen* in požel ogromen aplavz.

Ostali solisti, **Janez Šemen**, **Nejci Slak**, **Mimi Rezonja** in **Martina Jakomin**, so razen Mimi Rezonja že dolgo poznani pevci različnih koncertov, ki s svojimi glasovi poživljajo pesmi in bodrijo naš duh. Poslušalci smo veseli, da je Mimi stopila na pot svoje matere, ki je v letih njene dejavnosti v Korotanu s svojim čistim glasom razveselila občinstvo.

Od vseh pesmi se mi je zaradi njene oblikovnosti osebno najbolj priljubila *Polka je ukazana*, kjer navkljub moškim tožbam o muhavosti in napakah ljucie, ženski glasovi veselo prepevajo: tra-la-la, tra-la-la!

Občinstvu sta govorila pevodja **Sršen** in predsednica zbor **Cvetka Rihtar**. Gospa Rihtar je nakazala, kako zbor vedno znova posega v bogato dediščino zakladnice slovenske pesmi, in povedala, da je koncert posvečen slovenskemu slavljenju, škofu Antonu Martinu Slomšku. Z izvedbo treh njegovih pesmi so se Korotanci poklonili temu velikemu sinu slovenskega naroda, ki bo letos proglašen za blaženega. Ob njegovih proglativih v Mariboru bo prepeval tudi Korotan, ki je edini pevski zbor iz Združenih držav povabljen, da sodeluje pri tej slovenski.

Predsednica se je zahvalila preteklim pevodjem, ki so v petinštiridesetih letih vodili zbor, od dr. **Metoda Milača** do g. **Rudija Kneza**. Zbor, občinstvo in vsa slovenska javnost so g. Knezu ob tej priliki zaželi skorajšnjega okrevanja in mu kličejo: Dobro si opravil svoje delo! Naj ti Bog poplača!

Če je bil Korotanov koncert preizkus sposobnosti in moči zbor pred sodelovanjem ob slovenski v Mariboru, lahko rečemo, da so se Korotanci dobro odrezali. Zato bomo septembra s ponosom zasledovali njihov nastop ob slavnosti v Sloveniji, saj bodo poleg bogoslužnega petja predstavljali tudi tukajšnjo slovensko življenje, naše delovanje izven slovenske domovine.

Srečno, Korotanci! in Bog vas živi!

Mara Cerar Hull

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE!
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

raga je odšel v Trst in se s Simonijem dogovoril, da postane strokovni svetovalec za slovenske šole pod ZVU v Trstu (dekret 18. avgusta 1945).

Na Baragov predlog so zavezniki ustanovili: 6 slovenskih srednjih šol, 4 nižje strokovne šole, vse osnovne šole, poseben učiteljski tečaj v Gorici in hrvaške šole v puljskem okrožju. Dne 7. februarja 1946 so v Ljubljani Barago obsodili na smrt "zaradi sodelovanja z okupatorjem" (str. 91). Amerikancev obsodba ni motila, ker so poslali v Ljubljano zaupnika, ki je pregledal sodni postopek.

Baraga je dosegel, da je ZVU oktobra 1945 za dva meseca razveljavila predpis,

(dalje na str. 14)

Svetovna banka o slovenskem gospodarstvu

Tekst, ki sledi, je povzet iz članka, ki ga je v Delu preteklo soboto objavil Božo Mašanović, dopisnik lista iz Bruslja. Tekst je bil ponatisnjen v Delofaxu za 29. maj. Ur. AD

Če je redno poročilo bruseljske komisije o doslej prehojeni poti naše države pri približevanju Evropski uniji novembra lani imelo učinke mrzle prhe, bo analiza Svetovne banke o gospodarski preobrazbi Slovenije in integracijskem procesu delovala kot balzam na ranjeno čast podalpske kandidatke.

Naj bodo mnenja iz Breydela še tako kritična, avtorji študija o Sloveniji so prepričani, da naša država ostaja dobro uvrščena na lestvici uspešnosti petih prvokategornic, zato ob prehodu v novo tisoletje njen cilj ni zgolj, da se čim hitreje, temveč celo kot vodilna med kandidatkami iz sedanjega kroga širitve vključi v Unijo.

K tej laskavi oceni je ekipo ekonomistov iz Washingtona pod vodstvom Carlosa Silve-Jaureguija, ki je v letih 1997-1998 nekajkrat obiskala Ljubljano, pripeljala primerjava makroekonomskih kazalcev.

Slovenija se ponaša z najvišjim bruto proizvodom na prebivalca, tako nominalno, kajti 9161 dolarjev je bilo leta 1997 kar 1,8-krat več od drugouvrščene Češke, kot tudi po vatlu kupne moči, kjer je naša država s 13.000 dolarji dosegala 68 odstotkov povprečja Unije ali le odstotek manj kot Grčija, od katere nas je ločilo komaj sto dolarjev.

Kljub relativno skromni, vendar vselej stabilni stopnji rasti je Slovenija na najboljši poti, da dokaj hitro doseže povprečje v Uniji. Še posebej, če bi povprečno stopnjo naraščanja bruto proizvoda, ki je bila pri nas doslej 4,1 odstotka, kar pomeni, da bi za premoščanje razlike v stopnji razvitosti potrebovali 21 let (Madžarska, denimo, pri dosedanjem povprečju 2,5 odstotka šele čez 154 let), zaokrožil vsaj na pet odstotkov letno, kar bi zasledovanje skrajšalo na 13 let, torej do leta 2010. A že pri sedanjem tempu bi tri najmanj razvite članice

Unije (Grčija, Španija in Portugalska) lahko ujeli v dveh ali treh letih, Češka kot druga najuspešnejša pa šele v 5 do 18 letih.

A bolj kot kalkulacije po različnih scenarijih rasti, s katerimi so se pozabavali ekonomisti Svetovne banke, je za vlado v Ljubljani morda poučna primerjava med Slovenijo in tremi manj razvitimi članicami bruseljske skupnosti v času njihovega vstopa.

Grčija je leta 1980, torej tik pred velikim korakom, dosegala komaj 58 odstotkov povprečnega bruto dohodka na prebivalca v EGS, Portugalska in Španija pa leta 1985 le 51 oziroma 71 odstotkov. Do predlani je Grčija napredovala na 69 odstotkov, Portugalska in Španija pa na 71 oziroma 78 odstotkov v Uniji, kjer celo visokorazvita Švedska po kriteriju kupne moči za dva odstotka zaostaja za povprečjem petnajsterice.

Tudi stopnja inflacije v Sloveniji se počasi, a nenehno približuje povprečju v Uniji, kajti po aprilskih podatkih je povprečna rast cen le še 4,6-odstotna, kar je najmanj med petimi prvokategornicami, čeravno krepko presega kriterij iz Maastrichta. Na višino inflacije pa bo vplivala juljska uveljavitev davka na dodano vrednost (DDV), svarijo avtorji poročila.

Tekoča plačilna bilanca je v zadnjih štirih letih praktično uravnotežena in znova - najnižja med kandidatkami za vstop v Unijo, ki se povečini otpajo z dokaj visokimi primanjkljaji, medktem ko je na lestvici proračunske bilance Slovenije od prvokategornic prehitela le Estonija.

Spričo "izredne lege in relativno visoke ravni industrijskega razvoja bi Slovenija morala biti med največjimi prejemnicami tujih investicij", vendar se dogaja ravno obratno, kajti druge kandidatke privabljajo veliko več naložb.

Leta 1997 je Slovenija dobila na prebivalca 476 (dalje na str. 14)

MARTIN JEVNIKAR

Trst, Italija

Dve oceni

Sandi Volk: Slovenska politična emigracija v Trstu do leta 1954

V *Zgodovinskem časopisu* v Ljubljani, 52. letnik, izšel leta 1998, je priobčil Sandi Volk zgodovinsko razpravo *Slovenska politična emigracija v Trstu do leta 1954*. V njej je prikazal razmere v Trstu v prvih povojnih letih (od 1945 do 1954), ko usoda mesta še ni bila odločena.

Prvih 42 dni je bila v mestu jugoslovanska uprava, nato Zavezniška vojaška uprava. Ta je hotela med drugim obnoviti slovensko šolstvo, vedela pa je, da ne bo mogla sodelovati s

Op. ur. AD: Prva od teh dveh ocen, o Drago Jančarjevi "Temna stran meseca, je bila objavljena v prejšnji številki.

člani organizacije Osvobodilne fronte, zato se je predstavnik Prosvetnega oddelka ZVU, ameriški poročnik John P. Simoni obrnil na duhovnika Petra Šorlija in njegov krožek za nasvet in pomoč.

Ta je svetoval dr. Barago, ki je s sodelavci ustanovil v begunskem taborišču v Monigu pri Trevisu gimnazijo, da so mogli maturanti opraviti maturo in se vpisati na univerzo. Ba-

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Martin Jevnikar: Dve oceni

(nadaljevanje s str. 13)

ki je določal, da je za sprejemanje v službo ZVU potrebno italijansko državljanstvo. Iz taborišč je poklical toliko beguncev, da so zasedli v šoli prosta mesta. Da bi preprečili poplavo komunističnih učbenikov, je poročnik Simoni organiziral pisavo in izdajanje lastnih.

Prve tržaške šolske knjige so izšle oktobra 1946 in so jih napisali učiteljice z dolgoletno izkušnjo. Izšle so čitanke in računice za vse razrede, istočasno in malo pozneje so izšle čitanke za srednje šole, malo pozneje še druge knjige, tudi zgodovinske, čeprav so se jih v začetku zavezniki bali.

Vseh knjig - šolskih in pomožnih - je izšlo pod Zavezniško vojaško upravo 171. Seznam je v knjigi Slovensko šolstvo na Goriškem in Tržaškem 1945-1985, str. 135-147.

Poglavje o šolstvu je Volk zelo skromno opisal, čeprav imamo Izvestja in publikacije o šolah. Niti omenil pa ni dijaške revije **Literarne vaje**, ki jih je ustanovil v šolskem letu 1949/50 profesor Rudolf Fajs na Nižji srednji šoli. Sam je natipkal štiri številke v treh izvodih, naslednje leto so bile razmnožene v 300 izvodih, tretje leto so bile tiskane v nad tisoč izvodih. Izhajale so 30 let, do 1979 in so najdaljši slovenski dijaški list. Vzgojile so številne povojne slovenske pesnike in pisatelje.

V drugem delu razprave govori Volk o delovanju emigrantov v političnem in prosvetno-kulturnem življenju. Kot poudarja Nadja Maganja, ki jo avtor navaja, "so bili predvsem emigrantski intelektualci tisti, ki so nasprotovali politiki bojkotiranja ZVU, ki so jo izbrale OF-ovske organizacije.

Taka izbira je po njihovem bila pogubna za slovensko manjšino, saj je pomenila izgubo številnih priložnosti za doseg pomembnih narodnih pravic in je dovoljevala italijanski strani, da si je opomogla in spet zavzela pozicije, ki jih je bila izgubila po vojni."

Emigranti so v Trstu politično delovali skoraj izključno v katoliških organizacijah. Vendar so poredkoma zavzemali javne politične funkcije. Delovali so v ozadju, predvsem pa v kulturnih, mladinskih stanovskih in drugih katoliških organizacijah. Prvi so se na tem področju angažirali duhovniki begunci.

Pod vodstvom Jožeta Prešerna so nekateri od njih že leta 1945 v Trstu organizirali v okviru mestne župnije Sv. Antona Novega

razne skupine, ki so združevale katoliške študente in študentke, učiteljice in izobražence ter naslednje leto ustanovili revijo **Mlada setev** (izhajala do 1950). Iz teh skupin se je v naslednjih letih izoblikovala **Slovenska dijaška zveza, Zveza katoliških izobražencev** (kasneje Slovensko katoliško akademsko starešinstvo), **Slovenska Vincencijeva konferenca** ter **Slovensko karitativno društvo**.

Duhovščina je imela vodilno vlogo tudi pri nastanku katoliške politične organizacije. Tu izstopa lik Petra Šorlija, ki je takoj po vojni zbral okoli sebe krog begunskih in domačih sodelavcev, tako duhovnikov kot laikov.

Javno vlogo pa so begunci odigrali v strankarskih kulturnih organizacijah. Zastopani so bili v pripravljalnem odboru, leta 1947, **Slovenske prosvete**, ki je še danes krovna organizacija katoliških prosvetnih društev. Izstopa osebnost Jožeta Peterlina, ki je bil predvsem vsestranski organizator, a tudi kulturni ustvarjalec. Peterlin je bil šolnik in je sodeloval pri obnovitvi slovenskega šolstva, organizator in ustvarjalec dramaturških programov radia, ustanovitelj, pobudnik, sodelavec raznih revij (prišel je že leta 1946 kot urednik **Mlade setve**, leta 1957 pa je ustanovil **Mladiko**) in zbornikov, ustanovitelj raznih kulturnih društev (poleg Slovenske prosvete tudi Slovenskega kulturnega kluba in Društva slovenskih izobražencev), organizator in vodja kulturnih srečanj **Draga**, poleg tega pa še predavatelj, gledališki režiser, igralec in kritik ter pobudnik kulturnih prireditev.

Peterlin je dejansko, z nekaterimi drugimi priseljenci Slovenci (poleg prej omenjene skupine duhovnikov naj spomnim na Vinka Beličiča, Maks Šaha), postavil na noge slovensko katoliško kulturno gibanje v Trstu.

V zadnjem delu razprave se je avtor ustavil pri obeh tedanjih tednikih, ki sta izhajala v Gorici. Prvi je bil **Slovenski Primorec** (od 28. avgusta 1945 do 29. decembra 1948) in **Katoliški glas** (njegov naslednik, nastal iz združitve Slovenskega Primorca in tržaškega Tedna).

V začetku je Slovenski Primorec obravnaval vprašanje beguncev zelo previdno, zagovarjal je zlasti prepričanje, da smejo imeti drugačno prepričanje kakor zmagovalci. Toda že proti sredini leta 1946 je zavračal komunistične trditve o izdajstvu in sodelovanju z okupatorjem.

Novi časopis, **Katoliški glas**, se je odločno postavil na katoliško stran, ki je bila v večini med begunci. Zagovarjal je Slovensko ljudsko stranko, ki je imela za voditelja dr. Miho Kreka, in zavračal jugoslovanski komunistični režim.

Na koncu navaja avtor Volk vrsto virov, čeprav se mu zdi, da so begunci napisali malo o svojem življenju in delu.

Mladika, št. 2-3/99

Svetovna banka o Sloveniji

(nadaljevanje s str. 13)

dolarjev tujih investicij, v deležu bruto proizvoda pa 5,67 odstotka. Prva številka je trikrat nižja kot na Madžarskem, druga pa skoraj sedemkrat, ugotavljajo avtorji študije, ki v pojasnilo pristavljajo, da je pretežni del privatizacije madžarskega gospodarstva potekal s sredstvi iz tujine, pa tudi, da je Slovenija neprijetno manjši trg, kamor investitorji ne prihajajo zaradi zadovoljevanja domačega povpraševanja, temveč spričo izvoznih možnosti.

Na priliv kapitala vplivajo tudi plače, ki so v Sloveniji če jih primerjamo z dohodki delavcev v drugih kandidatkah, krepko višje (dvainpolkrat v primerjavi s Češko, Madžarsko in Poljsko), kar spodbuja konkurenčnost, v zadnjih letih pa se tempo naraščanja umirja, pristavljajo v Svetovni banki, kajti povprečna rast je od 5,1 odstotka leta 1996 padla na 2,4 odstotka predlani in 1,3 odstotka v prvih osmih mesecih lani.

Toda plače v javnem sektorju še vedno posekajo dohodke v privatnem, poudarja študija. Med elementi, ki vplivajo na javne izdatke, analiza omenja stroške socialnega varstva, ki jih je treba znižati, predvsem s pomočjo pokojninske reforme, kajti primanjkljaj v pokojninskem skladu je leta 1997 dosegel tri odstotke bruto proizvoda države.

Priporočila Svetovne banke kajpak niso kuharski recept, ki bi ga vlada v Ljubljani morala natanko upoštevati, če noče pokvariti okusa jedi, dajejo pa vrsto koristnih napotkov, čeprav so nekateri lahko prej v razmislek kot za realizacijo, kar velja - denimo - za očitek o prevladi javnega sektorja v infrastrukturi (energija, telekomunikacije, transport).

Navsezadnje prav na teh področjih tudi med članicami Unije obstajajo velike razlike v razmerju med javnim in privatnim kapitalom. ■

**BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!**

Finančna podpora osebam, ki so bile na prisilnem delu v Nemčiji

TORONTO, Ont. - Kanadski slovenski kongres (KSK) je dosegel pri mednarodnih organizacijah dostop do finančne podpore slehernemu slovenskemu rojaku v domovini in po svetu, ki je bil na prisilnem, neplačanem delu po najrazličnejših delovnih razmerjih v Nemčiji oziroma obratih po svetu, ki so bili pod nemškim političnim nadzorstvom.

Kanadski slovenski kongres se je mogel do tega dopolniti potem, ko je znani slovenski časnikar Boris Jež na precej cinični način skušal omalovaževati pomen in nalogo Svetovnega slovenskega kongresa, primerjajoč SSK s Svetovnim židovskim kongresom, ki je danes najmočnejša svetovna kongresna organizacija.

Izvršni odbor KSK se je takoj odzval na ta izziv in pričel preko kanadskih mednarodnih in svetovnih kongresnih organizacij iskati stike in informacije glede izplačevanja odškodnin bivšim zapornikom po kazenskih taboriščih, predvsem po Nemčiji. V nekaj tednih je KSK preko Švice prejel informacije o organizaciji, ki je zadolžena za pomoč preganjanim v čsu NS. Od omenjene organizacije je KSK takoj prejel podrobne informacije in hkrati tudi formulare, namenjene morebitnim upravičencem. Omenjena institucija, ki ima na voljo precejšen fond, izplačuje kot finančno pomoč vsem tistim, ki so bili na kazenskem ali prisilnem neplačanem delu po Nemčiji. Član izvršnega odbora KSK Stane Kranjc je bil zadolžen za ta projekt in ga bo glede Kanade tudi v prihodnje vodil in upravljal.

KSK sodi, da bo največ upravičencev za to pomoč v Sloveniji, zato je sporazumno s predsednikom SSK dr. Jožetom Bernikom izročil v nadaljnje upravljanje glavnemu tajništvu SSK v Ljubljani. Vsakdo, ki bi želel več informacij, naj se obrne na:

SSK, Cankarjeva 1, 1000 Ljubljana, tel. in fax:
386 61 125 24 40

KSK, Stane Kranjc, tel. 905-857-9364, fax: 905-857-7670

F. H.

LEMONTSKI ODMEVI

(nadaljevanje s str. 11)

Stone Co., oskrbel Ignac Glavač. Bog plačaj!

V soboto, 24. aprila, smo v dvorani Slovenskega kulturnega centra poslušali koncert godalnega orkestra glasbene šole "Ljubljana Vič-Rudnik". Nastopilo je 33 glasbenikov z godalnimi instrumenti: prva in druga violina, viola, violončelo in kontrabas. Na sporedu so bile tri daljše skladbe slovenskih in tri svetovnih skladateljev. Od slovenskih skladateljev so bili zastopani: Benjamin Ipravec, Alojz Srebotnjak, A. Kumar, ostali pa Wolfgang A. Mozart, Gioachhino Rossini in Peter I. Čajkovski.

Izbira skladb je bila primerna mladim izvajalcem, saj so v večini najstniki (teenagers) - povprečna starost je bila 15 let. Razen obeh kontrabasistov so bili vsi ostali učenci nižje glasbene šole. Dirigentu, Dakiju Jashariju in vsem članom orkestra čestitke k lepo izdelanemu in izvajalnemu programu.

Naslednji dan so nastopili še na Roosevelt University.

Nekateri starši, ki so spremljali otroke, so se pohvalili, da so otroci za glasbo izredno navdušeni, pa še časa za druge neumnosti nimajo povrhu.

Pravtako čestitamo ravnateljici glasbene šole, učiteljem in staršem. Godbenike naj pa Bog blagoslavlja za uspešno nadaljevanje v

glasbenem in koncertnem udejstvovanju.

Zelo nas veseli, ko slišimo, da se v mnogih domovih rojakov zbirajo molitve ob "Potujoči Mariji", ki je navadno po družinah po en teden. Prav tako se zbirajo "Molitvene skupine" v cerkvah pred mašo ali ob drugih urah.

V Lemontu se vsako nedeljo ob šestih zvečer zbere skupina v naši cerkvi približno tričetrturno molitev. V poletnem času molitve pri groti, pri Luški Materi božji. Za sklenjenih eden od patrov blagoslovi. Prepričani smo, da temi molitvami Bog priložnosti Marijini priprošnji blagoslovlja našo samostansko družino in cel Lemont. Pa tudi vse družine, ki se zbirajo k družinski molitvi ob "Potujoči Mariji". Z veseljem brali, da se tudi v Sloveniji zbirajo k molitvi ob "Potujoči Mariji" po cerkvah in domovih.

Rojaki se nam s pisanimi mnogokrat zahvaljujejo Ave Marijo. Pa ne samo pisami, tudi po telefonu osebno (vseh pisem niti ne objavljamo, ker bi zavzelo preveč prostora). Po vseh ni več rojakov naročenih na tako revijo!? Saj so ročniki poleg bogatega duhovnega čtiva, deležni naših dnevnih molitev in sečne svete maše.

AVE MARIJA
Junij 1999

POGOVORI O SLOVENŠČINI

Se pogovarjate o otrocih,
o ljudeh?

Res je naslov kar malce zavajajoč ali celo izzivalen, vendar pa je tema, o kateri bomo govorili, predvsem jezikovna. Zakaj? Že v prejšnjem sestavku smo se v tej rubriki posvečali sklanjanju, ker pa je to eden težjih zalogajev pri učenju slovenščine, bo o njem govoril tudi današnji prispevek.

V vseh slovnica slovenskega jezika in v učbenikih za učenje slovenščine najdemo obširno razlago sklanjatev, ki jih slovenščina pozna enajst. Stvari pa niso preproste, saj poznajo sklanjatve tudi svoje posebnosti. Te povzročajo težave tudi mnogim Slovcem, živečim v Sloveniji. V vsakdanjem govoru so nepravilnosti pogoste, vendar se z njimi večina ljudi ne obremenjuje. Pogosto pa se nepravilne oblike prenesejo iz neknjižnega tudi v knjižni jezik. Nekaj besed, pri katerih nam sklanjanje povzroča nemalo težav, bo predstavljeno v naslednjih vrsticah.

Najprej se ustavimo pri besedi OTROK. Ta beseda navadno pri ljudeh zbuja prijetne občutke. Manj prijetno pa je, ko smo pred dilemo in ne vemo prave končnice besede, ki bi ustrezala našemu sporočilu. Težave se pojavijo predvsem v množini. Poved *Otroci se igrajo na vrtu* navadno ni problematična. Beljenje glave pa se začne že pri naslednji povedi. Je pravilno *Soseda ves čas govori o svojih otrocih (O kom?)* ali *Soseda ves čas govori o svojih otrokih (O kom?)*. Pravilen je prvi primer. Zapomniti si torej moramo, da se pri končnici -IH prvotni K spremeni v C. Isto velja tudi takrat, ko se vprašamo *Kdo se igra na igrišču?* in odgovorimo *Otroci*. V vseh drugih sklonih K ostane. Prav tako je lahko težavno sklanjanje besede HČI. Sklanjamo po vrsti:

Kdo je pospravil stanovanje? Hči.

Koga ni bilo na obisk? Hčere.

Komu je oče posodil avto? Hčeri.

Koga je pohvalila mati? Hčer. (Pogosto sta rabljeni napačni obliki hči in hčero.)

Pri kom je oče našel škatlico cigaret? Pri hčeri.

S kom se pogovarja oče? S hčerjo.

Če sklanjamo besedo hčerka, je vse skupaj enostavneje, saj posebnosti tu ni. Torej: *Hčerka igrala violino (Kdo?)*, *Mati je pohvalila hčerko (Koga?)*, in *Oče se pogovarja s hčerko (S kom?)*.

Zanimiva je tudi beseda GOSPA. Kar nekaj časa je bila pri nas ta beseda rabljena bolj redko, saj jo je nadomeščal izraz tovarišica. Sedaj si je gospa zopet pridobila mesto, ki ji pripada, vendar pa je s tem več težav pri sklanjanju. Najpogostejše nepravilnosti so naslednje: *Sosedovi gospej so poslali čestitko. O gospej Novakovi sem slišal veliko dobrega.* Končnici besede gospa sta bili v obeh primerih nepravilni, saj je J odveč. Pravilno odgovorimo na vprašanji: *Komu so poslali čestitko? sosedovi gospe. O kom sem slišal veliko dobrega? O gospe Novakovi.*

In končno smo pri človeku in ljudeh. Težave se pojavijo pri dvojini. Osnovna oblika za dvojino je ČLOVEKA. Kako pa odgovorimo na naslednje vprašanje: *Koga oče ni srečal tisto noč? Niti dveh ljudi.* Napačno bi odgovorili, če bi rekli, da ni srečal dveh človekov. Prav tako rečemo tudi: *Pogovarjali so se o teh dveh ljudeh (O kom?).* V vseh drugih sklonih se rabi navadna dvojninska oblika. *Tema človekoma ne moreš zaupati (Komu?)*, *Na cesti sem videl le dva člo-*

V okviru ameriškega zveznega kongresa deluje komisija za varnost in sodelovanje v Evropi. Komisija se zanima za razvoj demokracije v državah Srednje in Vzhodne Evrope ter nekdanje Sovjetske zveze, ki so izišle oziroma še izidejo iz komunističnega sistema. Eno od vprašanj, ki jih obravnava komisija, je tudi vračanje nezakonito odvzetega premoženja. V mnogih teh državah so v zvezi s tem silne težave, tudi v Sloveniji. V ZDA je skupina rojakov, ki se izrecno zanimajo za to zadevo. Dne 25. marca je imela komisija sejo oz. "zaslišanje" (hearing) v Washingtonu, D.C. Na njej je pričal o situaciji v Sloveniji g. Vladislav Bevc. Na fotografiji je prvi na levi v prvi vrsti sedečih. Posnetek je bil objavljen v reviji Komisije CSCE Digest (Letnik 22, šte. 3, marec 1999).

veka (Koga?), S tema človekoma se lepo razumemo (S kom?).

Omeniti velja tudi nekatera poimenovanja moškega spola, pri katerih se v končnici za glasovi c, č, ž, š, j O spremeni v E. Vse skupaj se sliši zelo učeno in zapleteno, zato je bolje, če pravilo pojasnimo s posameznimi primeri. Naslednja poimenovanja moškega spola se končajo z že omejenimi glasovi: *učenc, ptič, nož, koš, stroj*. Če ne bi obstajalo zgoraj zapisano pravilo, potem bi lahko rekli: *Kruh sem odrezal z novim nožom*. Pravilo pa pravi, da se v takem primeru O, ki stoji za glasom Ž, spremeni v E. Pravilno je torej takole: *Kruh sem odrezal z novim nožem*. Uporabimo v povedih še druge prej naštetje besede: *S tem učencem je veliko težav, Ali slišiš petje ptičev? V dvorani ni bilo košev, Tovarna ni kupila novih strojev.*

To je bilo le nekaj posebnosti, s katerimi se ubadamo predvsem takrat, ko tvorimo besedilo v knjižnem jeziku. Seveda pa tudi v tem primeru velja znano reklo: *Vaja dela mojstra.*

Špela Čekada-Zorn

Rodna gruda, Ljubljana, april 1999

KOLEDAR
društvenih prireditev

JUNIJ

6. – Otvoritev Slovenske pristave.

19., 20. – Tabor DSPB priredi Spominsko proslavo, na Slovenski pristavi.

27. – Piknik Ohijske federacije KSKJ društev.

27. – SKD Triglav, Milwaukee, ima svoj prvi piknik na Triglavskem parku.

JULIJ

3. – Piknik Balincarskega kluba SP.

4. – Piknik pevskega zbora Korotan na Slovenski pristavi. Igra ansambel Staneta Mejača.

11. – Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi. Začetek s sv. mašo ob 12. uri.

14. – Klub upokojencev na Holmes Ave. ima piknik na farmi VFW na White Rd., od 12. do 6. zv.

18. – Veselica župnije Sv. Vida.

25. – MZA Milwaukee prireja Misijonski piknik, na

Triglavskem parku.

25. – Slovenska šola pri Sv. Vidu prireja piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

1. – Letni piknik Kluba upokojencev Slovenske pristave.

8. – Veselica Primorskega kluba.

15. – Poletni piknik župnije Marije Vnebovzete na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12. opoldne, sledi kosilo, za ples igrajo Veseli Godci.

18. – Federacija slovenskih upokojenskih klubov ima letni piknik na SNPJ farmi na Heath Rd. Kosilo ob 1h pop., sledi piknik.

22. – SKD Triglav, Milwaukee, priredi drugi piknik na Triglavskem parku.

28. – Pevski zbor Korotan priredi vrtno veselico na Slovenski pristavi. Za ples igra ansambel Staneta Mejača.

SEPTEMBER

11. – Folklorna skupina Kres praznuje 45. obletnico v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. zv.

12. – Oltarno društvo sv. Vida priredi kosilo v dvorani sv. Vida.

19. – Društvi KSKJ št. 226 in 172 prirejata kosilo v dobrobit SND na St. Clairju in starostnemu domu pri Sv. Vidu, v dvorani pri Sv. Vidu.

19. – Slovenska pristava priredi Vinsko trgatve.

19. – SKD Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatve na Triglavskem parku.

26. – Društvo SPB organizira romanje k Žalostni Materi božji v Frank, Ohio. Sv. maša opoldne, druge pobožnosti ob pol treh.

OKTOBER

3. – Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima kosilo v šolski jedilnici.

10. – "Domače kolone", pripravijo Upokojenci Slovenske pristave, na SP.

16. – Fantje na vasi priredijo koncert v SND na St. Clair Ave.

23. – Štajerski in prekmurski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju.

24. – Pevski zbor Zarja priredi jesenski koncert v SDD na Recherjevi ulici.

24. Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

6. – Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert z večerjo in plesom v SND na St. Clair Avenue.

13. – Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd.

13. – Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue. Igra Tony Klepec.

14. – Kr. št. 2 SNPJ priredi jesenski koncert v SDD na Recherjevi ulici. Pričetek ob 3h pop.

Progressive Slovene Women of America
proudly offers the Fourth Edition of
**Treasured Slovenian and
International Recipes**

Name .....

Address .....

City/State/Zip .....

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail
to

15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Misijonska srečanja in pomenki

1283. Vsaka bolezen ima svojo dobo

zboljšanja. Težava je, da je en dan bolje, drugi dan slabše, pa se spet obrne, da je upanje na ozdravljenje. Tako se zdaj godi **Rudiju Knezu**, da je vsak dan v drugačnem položaju. Prosimo še naprej škofa Friderika Barago, naj izprosi ozdravljenje. Hvala!

Ker vemo, da se misijonar g. **Peter Opeka** zelo trudi, da bi ljudem pomagal v njihovi revščini na Madagaskarju, bomo imeli posebno nabirko za njega. Da je zares potreben pomoči ter da je že veliko naredil, sledi njegovo pismo: "Dragi prijatelji! Želim Vam povedati, kako je bilo pri nas in o naših načrtih za naprej.

Dežela je gospodarsko še vedno na 'tleh'. Življenje ljudi je še naprej zelo trdo. Težko boste morda verjeli, vendar je dejstvo, da je letni dohodek na prebivalca sedaj nižji kot je bil leta 1970. Od 450 US\$ je padel na 220 US\$ na prebivalca.

Nič čudnega torej, če je bil tudi začetek novega šolskega leta za mnoge družine težak. Kako omogočiti svojim otrokom, da gredo v šolo, ko so pa šolske potrebščine tako drage? Če bi starši hoteli kupiti le najnujnejše stvari samo za enega otroka, bi bila potrebna vsaj ena mesečna plača. Kako pa naj rešijo problem tam, kjer je v družini več šoloobveznih otrok in nihče v službi? Tudi glede šolstva je stanje v deželi slabše, kot je bilo pred nekaj desetletij. Sedaj okrog 50% otrok ne hodi v šolo; na podeželju je ta odstotek še višji. Vse to je prav gotovo zelo boleče.

Naše humanitarno združenje *Akamasoa* si prizadeva, da bi omogočilo otrokom družin, ki živijo v okviru naše ustanove, vsaj osnovnošolsko izobrazbo. Že to je veliko breme, če pomislite, da je v okviru *Akamasoe* okrog sedem tisoč otrok.

Mnogi se sprašujejo, zakaj je stanje takšno, saj je Madagaskar velik in ima kar precej naravnih bogastev, da bi lahko preživel 14 milijonov prebivalcev. Dejansko pa živi 80% prebivalstva na robu preživetja. Za takšno stanje v deželi je kriva najprej državna oblast. Preveč je namreč 'stolčkarjev', ki so sprejeli odgovorna mesta le zato, da si sami opomorejo, življenje ljudi pa jih bolj malo briga. Delno pa je za klavrno stanje v deželi kriva tudi mentaliteta ljudi samih. Razni tabuji jih pogosto ovirajo, da se ne morejo izkupati iz revščine. Različni klanski običaji tudi niso spodbuda, da bi bili ljudje bolj kreativni.

Vzroki za dejansko stanje so seveda širšega obsega. Tudi demokracija ne reši vseh problemov. Zato ni čudno, da se revščina bohota tako močno v tretjem svetu. Te dežele so namreč ekonomsko popolnoma odvisne od bogatih, ki določajo cene osnovnim pridelkom na svetovnih trgih.

V teh razmerah skušamo stati ljudem ob strani. Letos se je tako število ljudi v *Akamasoi* povečalo za 39 družin, vsega skupaj za 130 oseb. Tistih pa, ki so šli skozi naš sprejemni center, je bilo 2850 družin (3318 odraslih in 7191 otrok), vsega skupaj 10.509 oseb v letu 1998. Pri nas so se zadržali nekaj dni. Mi smo jim potem pomagali, da so se lahko vrnil v domači kraj in da so s skromnimi sredstvi tam mogli začeti na novo.

Stiske pa niso samo tu v glavnem mestu. Zato smo šli na podeželje Fianarantsoe (400 km južno od glavnega mesta), kjer smo v sodelovanju z vaščani zgradili tri šole in en dispanzer. Na jugovzhodu otoka (v okolici Vangaidrana) pa nadaljujemo s pomočjo od ciklona 'Gretelle' prizadetim krajem. Do zdaj je bilo tam obnovljenih ali povsem na novo zgrajenih 15 šol. Trenutno pa sodelavci *Akamasoe* skrbijo za podhranjene otroke v treh centrih. Usposobili so tudi cesto v kraj Bevata, ki je bil do nedavnega popolnoma odtrgan od sveta. 162 družin se je naselilo v nove hiše: Lovasoa 28 družin; Atolojanahary 28 družin; Andralanitra 10 družin.

Ko gradimo hiše, pa ne smemo pozabiti na drugo infrastrukturo, kot so npr.: ceste, pitna voda, dispanzerji, športni objekti, dodatni šolski prostori, primerna skladišča.

Misijonska Znamkarska Akcija – Catholic

Mission Aid je registrirana v Columbusu, Ohio, ZDA. Je javna, nepridobitna misijonska dobrodelna organizacija, ki jo je ustanovil g. Charles A. Wolbang, C.M. Zbira darove za pomoč slovenskim misijonarjem, ki delujejo po svetu. Prosimo, da nam bodo prijatelji misijonov darovali še vnaprej finančno pomoč, ter se spominjali misijonskih potreb v svojih oporokah.

Za vsak dar Vam bomo hvaležni, kakor tudi misijonarji in ubogi, ki bodo vaših darov deležni. Za vse prejete darove izdamo potrdila za "Income Tax."

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland

Število otrok hitro narašča. tudi šoloobveznih otrok se je precej povečalo. Tako smo zgradili dodatne šolske prostore (6 novih razredov) in sprejeli 23 novih učiteljev.

Otroci so naša prva skrb. Kako jim omogočiti malo lepši jutri? Kje najti za mladino nove vire dohodkov, nova delovna mesta? Na vse načine se trudimo, iščemo in jih tudi sami ustvarjamo. Tako smo npr. povečali oddelek za mizarstvo v Mahatazana in odprli nove prostore, kjer žene in dekleta pletejo, šivajo, izdelujejo zanimive stvari za na trg. Dve vasi: Mahatsara in Antolojanahary sta dobili novi jedilnici; v Mahatazana imajo sedaj otroci novi vrtec.

Ljudje so še premalo osveščeni o veliki škodi, ki jo povzročajo vsakoletni požari. Država premalo naredi v tej smeri. Mi z naše strani rešujemo ta problem kolikor se da, z osveščanjem ljudi in z pogozdovanjem. Šolarji in vaške skupnosti so posadile nad 10 tisoč novih dreves (evkaliptusa in borovcev).

Poleg tega ne smemo pozabiti na duhovne vrednote, ki jih ljudje prav tako potrebujejo. Tako sta dve vasi: Manantenasoa in Mahatsara dobili novi kapeli, kjer se bodo ljudje lahko zbirali k molitvi in da poglobijo svojo vero. In naši načrti:

Ker je trenutno še vedno veliko družin na čakaju, želimo pomagati vsaj stotim družinam, da uresničijo svoj življenjski sen in si zgradijo svoj dom.

V vasi Mahatsara želimo zgraditi nov dispanzer.

V vaseh, kjer še nimajo pitne vode, želimo napeljati vodovod ali zgraditi velike cisterne za vodo.

Vas Andralanitra potrebuje nov otroški vrtec.

Želimo urediti ceste, ki vodijo v vasi Bemasoandro, Mahatazana, Andralanitra.

Namen imamo tudi zgraditi štiri delavnice, kjer se bodo mladi lahko priučili za mizarje, varilce, vodne inštalaterje in podobno.

V našem glavnem centru Andralanitra pa načrtujemo zgraditi gimnazijo, kjer bodo mladi lahko dokončali srednjo šolo.

Ko Vam govorim o našem delu in načrtih, dragi prijatelji in dobrotniki, se Vam želim iz srca zahvaliti za vse, kar ste naredili in pomagali do zdaj. Delo seveda ni končano. Potrebno bo še veliko trudi in vztrajnega dela. Zato Vas vabim, da ostanete z nami tudi v bodoče; s skupnimi močmi bomo lažje uspeli.

Pa srečno v tem letu 1999, **Peter Opeka.**"

Kot berete, razumete, da brez pomoči ne more misijonar veliko narediti, zato bo vsak dar hvaležno sprejet in že vnaprej iskrena HVALA!

Stopili smo v mesec junij, ki je mesec posvečen Srcu Jezusovemu. Posvetimo se MU in GA iskreno ljubimo!

V koledarju si zabeležite, da je 11. julija piknik Misijonske Znamkarske Akcije Cleveland na Slovenski pristavi. Ne pozabite!

Marica Lavriša

1004 Dillewood Rd.
Cleveland, OH 44119

40. SLOVENSKI DAN

TORONTO, Ont. – **Slovenstvo je absolutna vrednota** je tema tega 40. Slovenskega dne. Vršil se bo v **nedeljo, 27. junija**, na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Prirejata ga Slovensko letovišče in Slovensko-kanadski svet.

Vsi prisotni bomo počaščeni s prisostnostjo njegove eminenca kardila **dr. Alojzija Ambrožiča**, ki bo daroval sv. mašo ob 11. uri dopoldne.

Ob 2. uri popoldne se bo pričel bogat kulturni program, glavni govornik bo **Ivo Jevnikar**, slovenski časnikar iz Trsta, ki bo govoril na temo:

Slovenstvo je absolutna vrednota.

Ivo Jevnikar je bil rojen 6. januarja 1954 v Trstu. Njegov oče je Martin Jevnikar, profesor, rojen v Spodnjem Brezovem pri Višnji Gori.

Ivo Jevnikar je poročen in ima dva otroka, stara 12 in 16 let. Po poklicu je časnikar na slovenskem radiu in televiziji italijanske javne RTV RAI v Trstu.

Osem let je bil deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti, in krajši čas njen zastopnik v deželnem zboru Furlanije-Juljske krajine. Sedaj je član vodstva.

Ivo Jevnikar je tudi publicist, ki se zanima za politična, pravna in zgodovinska vprašanja. Piše za revijo *Mladiko*, za tednik *Novi glas*, v letih, ko je ta obstajal, pa je pisal tudi za ljubljanski dnevnik *Slovenec*.

Torej, v okviru lepe narave, petja, folklorne, v družbi znanec in prijatelj ter mladinskega plesa boste preživeli lep dan. Ne zamudite tega največjega in tradicionalnega slovenskega praznika v Kanadi!

Peter Klopčič

Ko spomin spregovori...

CLEVELAND, O. - Često krat hrepenimo, da bi se povrnili v rojstni kraj in na čas mladosti. V duhu se sprehajamo z mislimi tam, kjer so bili postavljeni šotori, vozovi in ležišča pod njimi. Zemlja je bila vlažna in čestokrat je deževalo. V bližini je bil potok in slišalo se je šumenje.

Kraj Vetrinje, taborišče beguncev, ki so se umaknili iz kraja, kjer je zavladovala hudobija.

Ob drevesih so bile napeljavane vrvice, kjer se je sušilo perilo, dež ga je čestokrat namočil.

Ob koncu tega begunskega taborišča je bila cerkva. V njej so se zbirali vsaki dan ljudje tega taborišča.

Vse je bilo tako negotovo, razširjanje novic dnevnin in kaj še vse.

Najhuje pa je bilo, ko se je zvedelo, kam so domobrance odpeljali angleški tovornjaki – končali so v Teharjah, Kočevskem Rogu in drugih skritih krajih naše domovine.

Žalost in zaskrbljenost je nastala v taborišču. Ljudje so se ozirali iz te doline tja, kjer se dvigajo Karavanke, čez nje pa se vlečejo meglice. Vladata tiho in hlad, le šumenje drevesnih listov moti to naravno vna.

Tam pod tem je domovina. Zibelka mladosti in končanje mladih življenj. Želimo se vrniti tja, toda ne sami, brez tistih, ki so bili z nami tisti čas – kraj bi bil osamljen in žalosten. Spomini nas povezujejo tiste, ki so odšli in se niso vrnili...

Zato, dragi bralec, pri v soboto, 19., in v nedeljo, 20. junija, na Slovenskem pristavo. Tam bo spominška proslava za te naše padle. Spomin na njih bo še bolj povezal in mudi demu rodu tu pokazal pot, da se kaj takega ne dogodi več nad slovenskim rododom.

Tabor DSPB - SLO

Z AMERISKO DOMOVINO
STE VEDNO NA TEKOCHE

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
Cleveland, Ohio
Tel. 216-641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!